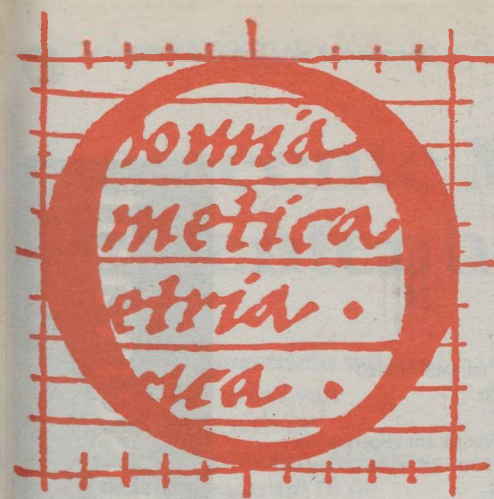

Inhoud

Ze slaan elkaar de koppen in, de vrije jongens van de kamerbemiddeling. Zo offeren zij zich op voor het heil van de student. Die moet immers fatsoenlijk wonen, nietwaar? En het kamerbureau van de universiteit? Ach, als meneer Braun al lang en breed bij moeders achter de soep zit, lopen wij als vredestdichters met een vlaai onder de arm nog problemen op te lossen, zegt student-kamerverhuurder Akkerma. Nog meer handige jongens in het vrije krachten spel van wetenschap en onderwijs: Observant doet u geheel gratis een truc aan de hand om drie jaar langer dan toegestaan van een beurs te genieten. Enige medeplichtigheid van een bevriende HBO-instelling is helaas vereist. Wie zich even buiten deze sordide werkelijkheid van alledag wil stellen, zette een helm op, drukke op de knop en begeve zich in het land der virtuele realiteiten.

Faculteit vreest leegloop eigen instituut Metro

Mensenrechtengroep verboden om deel te nemen aan landelijke onderzoekschool

De hoogleraren Van Boven en Flinterman weten nog steeds niet of ze mogen participeren in een landelijke interfacultaire onderzoekschool op het terrein van de mensenrechten, samen met de rechtenfaculteiten van Utrecht en Rotterdam. Sinds twee weken geleden het bestuur van de juridische faculteit besloot dat deelname niet gewenst en niet aanvaardbaar was, is het verzet in de faculteit tegen dit verbod gegroeid. Inmiddels heeft de twijfel zich nu ook in de boezem van het bestuur zelf genesteld. Morgen vindt er een gesprek met alle facultaire onderzoeksprogrammaleiders plaats, waarin de knoop moet worden doorgehakt.

De onenigheid spitst zich toe op de vraag of deelname van een belangrijke Maastrichtse onderzoeksgroep aan een landelijk initiatief de plannen voor een eigen Maastrichtse onderzoekschool niet in gevaar brengt. De faculteit kent sinds enige tijd een onderzoeksinstituut, Metro, dat een groot deel van het facultaire onderzoek bundelt, inclusief dat van de men-

senrechtengroep van de hoogleraren Van Boven en Flinterman. Deze twee namen prijken evenwel ook prominent in het voorstel voor een landelijke 'Onderzoekschool Mensenrechten', dat oorspronkelijk uit Utrechtse koker stamt en nadien de steun heeft verworven van deelnemers van de Erasmusuniversiteit en de Rijksuniversiteit Limburg. Anders dan in Rotterdam echter, waar de faculteit het plan steunt, zijn hier in Maastricht op bestuurlijk niveau bezwaren gerezen. Hoewel het faculteitsbestuur dit voorjaar aanvankelijk nog een neutrale positie innam, heeft het zich laten overtuigen door het bestuur van Metro en door de wetenschapscommissie dat men de verkeerde weg dreigde in te slaan. Waar gelijktijdige participatie in twee onderzoekscholen tot de onmogelijkheden behoort, zou deelname aan het landelijke initiatief de facto een afscheid van Metro betekenen. En ofschoon de numerieke inbreng van de mensenrechtengroep daarin niet zeer groot is, wordt hun inhoudelijke bijdrage aan het totale onderzoeksprogramma van het grootste belang geacht. Het wegvallen daarvan zou dus een gevoelige aderlating zijn. Verder vreesde men een precedentwerking: werd dit eenmaal toegestaan, dan zou niets anderen ervan weerhouden eenzelfde kant uit te gaan. Ook in de sfeer van het privaatrecht bestaan er plannen tot landelijke samenwerking met uitzicht op een eventuele onderzoekschool. Als deze veel grotere groep uit Metro zou stappen zou dat de dood van het instituut betekenen, en daarmee het

einde van alle illusies over een eigen Maastrichtse juridische onderzoekschool. Het faculteitsbestuur berichtte de uitkomst van de discussies aan de Utrechtse initiatiefnemers, die zeer teleurgesteld reageerden en op een heroverweging van het besluit aandrongen. Maastrichtse deelname van de coryfeeën Flinterman en Van Boven werd als onontbeerlijk beschouwd: zonder hun inbreng zou de KNAW de school nooit erkennen. De faculteit toonde zich, ook op aandringen van beide betrokken hoogleraren, bereid er nog eens over na te denken, iets wat na de zomer zou gebeuren. Hernieuwd overleg tussen bestuur, wetenschapscommissie en Metro-bestuur vond eind september plaats, maar leverde geen andere gezichtspunten op. Het bestuur zond vervolgens een energiek schrijven de faculteit in met de boodschap dat deelname aan landelijke onderzoekscholen uit den boze was en dat de faculteit vanaf heden de handen uit de mouwen moest steken en met "kracht en voortvarendheid" aan de opbouw van Metro als onderzoekschool moest gaan werken. Nog geen twee weken later echter lijkt datzelfde bestuur op zijn schreden terug te keren. Men is nogal geschrokken van de stemming in de faculteit, die niet vermogt in te zien waarom een gerenommeerde onderzoeksgroep verboden zou moeten worden mee te werken aan een zo belangrijk initiatief als het onderhavige. Bovendien zijn er velen die erkenning door de KNAW van een facultaire onderzoekschool als Metro niet waarschijnlijk achten. Thematisch

strakker geformuleerde interuniversitaire onderzoeksprogramma's en dito -scholen zouden in die optiek een grotere kans op erkenning maken. Een verbod om daaraan mee te doen zou wel eens kunnen betekenen dat niemand wint en geen enkel initiatief het begeerde KNAW-stempel opgedrukt zal krijgen. Het faculteitsbestuur heeft afgelopen dinsdag over de kwestie vergaderd, woensdag met het Metro-bestuur en de wetenschapscommissie overlegd, maar is er in die zittingen nog niet uitgekomen. Morgen wordt het gezelschap uitgebreid met de programmaleiders. Als de meerderheid van hen tegen het verbod is zal de mensenrechtengroep het groene licht krijgen voor deelname aan de landelijke onderzoekschool, verklaarde faculteitsdirecteur mr. A. Luermans gisteren.

Wammes Bos

(Lees verder op pagina.9)

Een professor op een bankje met 47 gepromoveerden om hem heen. Rector magnificus Hans Philipsen heeft er vijftig jaar de tijd voor gehad, maar hij mag zich nu met gepaste trots record-promotor van de universiteit noemen. Bij gelegenheid van zijn jubileum werd een symposium gehouden over ziekelijkheid, zie pagina 4. (foto Nelis Tutkey)

Volgende week geen Observant

In verband met de herfstvakantie (vallende bladeren) is er volgende week geen Observant. Het eerstvolgende nummer, Observant 9, verschijnt op 28 oktober.

Paarltes

• Red.Buro Economie is in de studieweek alleen op di geopend van 10.30-12.30 uur.

• XVI Schildknappen zullen u van dienst zijn 21 okt.

• De tijd begint nu echt te dringen, maar je kunt je nog inschrijven voor de NKT '93 op MAANDAGAVOND 18 OKT. ter TRAGOSSOCIETEIT!

• Woe 20 okt lezing door advocaat + bestuurslid Vluchtelingenwerk in Statenzl.

• Banalitas org 4e RIDDER FEEST do 21 okt 2100 entree 2,50 verkl.gratis m/v.

• TE KOOP: grenen hanglegkst 170x100x50 bel 630652 Jud.

• Ongeblkt Ridder of ongekuist Jonkvrouw f 2,50 schatplichtig BAN.SOC 21 okt.

• M.H.D. Epicurus organiseert Beierse bieravond 21 okt Café van Sloun.

• Te koop gevraagd tweelingkinderwagen tel 213262.

• Paardrijden duur? Welnee! Word lid van Les Chevaliers 10 lessen f 125,- info Sigrid 215488.

• Adje harnas gestrekt, Banalitas Ridderfeest 21 okt.

• Ooit in een harnas op je wenkbrauwen naar huis gekropen, Banalitas Ridderf.

• Dond. 21 okt. a.s. DE SJONNIES dé parodie op het Nederlands levenslied. Plaats: VERONICA-BOOT!

• King Arthur's tafel is niet alleen rond maar ook blond. RIDDERFEEST 21 okt.

Iedere letter, leesteken of spatie is één hokje

Prijs	
1,50	
3,00	
5,00	
7,50	
10,00	
12,50	

Paarltes vóór dinsdagmiddag 16.00 uur via bovenstaand rooster(thuis invullen s.v.p.) inleveren bij de redactie, Keizer Karelplein 10. Alle Paarltes moeten betaald worden. Voor langere teksten geldt het normale millimetertarief.

• Doe mee aan de derde SPHINX-DEBATWEDSTRIJD en schrijf in met spoed: 8833541 (ma t/m do, 9-15.30 u.).

• Vanaf 26 okt. di.-avonden cursus JAZZ met korting voor studenten. Bel: 883541.

• Wat doet Ned met asielzoekers? Kom WOE 20 okt 1930u naar lezing Statenzl OG.

• Wie is er jarig en waar is het feest? Lustrumfeest AMICITIA 10 november.

• NEE, géén dom feestje. JA, wél een ongekend goed souband !!!!!!!!!!!!!

• HAVE YOU GOT SOUL ?!?!?!? 1e Lustrum AMICITIA 10 november De Andere Wereld.

• Het is bronstijd, de "KRUISTOCHT" kan beginnen! BANALITAS RIDDERFEEST 21 okt.

• KOKKEPEL'S 2de BIERESTAFETTE, 20 okt. om 21.00 u in van Sloun!!!

• EPAC COMPUTERS 386DX40 4 MB/130MB f 2199 computers VANAF f 1450 incl BTW/garantie tel 259713.

• Goedkope skireizen naar oa Frankrijk en Oostenrijk. Bus, app. en skipas al vanaf f349. Voor groepen speciale kortingen Goo Tours 010-4142599 SGR/ANVR.

• INTEGRAND heeft wrkopdr. voor BE/organisatiestud. mkv kwaliteitszorgsystemen info 883397/55.

• ORCUS, de swingkelder ALLEN voor STUDENTEN. Iedere wo en do vanaf 2200 geopend. Ook voor het geven zeer lucratieve feesten. Bel 216664 en vraag Roger.

• Vrij 19 nov Ko-feest in de Hiemel voor jaar 4, 5 en 6MF.

• Feest of party nu onvergetelijk met playbackmachine. Huur hem bij Euro Video met cassette en tekstbladen Scharnweg 67, Maastricht.

• Sociëteit Xaviera voor feesten en borrels. Bij ons is alles mogelijk. Info Walter 043-217373 of 639082.

• SCRIPTIE SCHRIJVEN? Tijdelijk PC nodig bel EPAC-COMPUTER VERHUUR 259713.

• Banalitas org 4e RIDDER FEEST do 21 okt 2100 entree 2,50 verkl.gratis m/v.

• VERHUIZEN? Huur de BUBU-mini-bus tel: 043-256162.

• BUBU heeft een nieuwe personenbus fl. 65 excl.

• Fingerziehen houtzagen Bier Weib Gesang 21 okt MDH Epicurus v Sloun.

• SJONNIES op de Veronica-boot!!!

• Heb je je kookpunt al bereikt? Bel nu 213457/431453 ontmoet je koksmaatjes 20 okt 20h30 Joie de Vivre.

• Congres: 'Markteconomie verover China' 2-11. Aan 't woord pioniers uit Ned. bedrijfsleven. Prijs f 12,50. Info: VITE, KUB, Tilburg, tel: 013-662722.

• Rugzak 55 ltr 1x gebr.; rugzak (alu. buit. frame) ± 65 ltr 043-640451 avond.

• Woe 20 okt Lustrumlezing Ouranos over ASIELZOEKERS.

• Breek eens een lans op de BANALITAS soc. DO as 2100 u.

• INTEGRAND heeft opdrachten voor BE/organisatie stud. mkv kwaliteitszorgsys. info 883397/55.

• Aangeboden: kamer in onderhuur in centrum nov-feb tel 043-635640(Gabrielle).

• HONDERD GULDEN kun je verdienen als je woonruimte aanbiedt via Student en Kamer OG. Bel ma t/m do tussen 1800-1930 043-215913.

• Wij nodigen twee spontane vlotte meiden uit voor een culinair avontuur. Leuke reacties sturen naar F. Mullers Puijsstraat 4 Kanne België.

• MAANDAG 18 OKTOBER OPEN AVOND IN DE TRAGOSSOCIETEIT!

• Voor een paar mensen is in de homogroep op Tafelstraat 13 nog plaats. Bel voor info 215651.

• Ook VLINDERS hebben wel eens dorst! 20 okt V SLOUN.

• Bier voor 1 PIEK ? Oftewel 2 halen-1 betalen. Waar? Iedere zondagavond tussen 2230-2400 bij Café van Sloun Tongersestraat 3.

• Kamer in onderhuur nov-mrt. Stationstr.Tel 883863.

• Dolende Ridders, Zijt Gij Bereid?!

• Te huur: KAMERS en APPARTEMENTEN, ook gemeub. Div. prijzen en lok. Inl.: Student en Kamer o.g., Duitsepoort 23A, 043-251913. Ma t/m do 18.00-19.30 uur.

• English translation and correction. 043-216854.

• Bijverdienen: Wil je zelfstandig werken en verdienen naar prestatie bel dan: De Groot COSMETICS. Tel: 04120-39278 weekends.

• BUNDY, alle MATEN zijn uitverkocht! DE MATENAVOND.

• Stiekem flicker? Doe mee met de homogroep op de Tafelstraat tel 215651 voor verdere informatie.

• Gevr. studente v.a. 21 j. v. hulp i.d. huish. v. 1

mid. p.w. 3 1/2 à 4 u. tel. 043-479820 Holsteinbastion 13 M'tr.

• T.k. 3zitbank 2faut. zw.eik.ant.veloers.groen + salontafel.perz. 245-173cm Bel na 18.00 uur 043-617935.

• Vrouwengezondheidscentrum zoekt enthousiaste 2e, 3e en 4e jaars geneeskunde-studentes. Bel 15 of 22 okt. tussen 10 en 12 uur 043-255986.

• BINSBERG EATT voor vertaling van alle soorten tekst in elke Europese taal. 043-252557.

• Bier, Weib und Gesang okt.fest 21-10 Café van Sloun M.H.D. Epicurus. Tk gasfornuis met gasoven. Fl. 50,- bel 046-331942.

• Sportura gaat weer skiën: vanaf f 475,= incl. pas Busreis app 3 maalt. p. dag.! Tel: 043-671337.

• NA-KENNISMAKINGSTIJD '93 DER MSV TRAGOS van 5 nov t/m 14 november; snel inschrijven voor het te laat is!

• Universiteitskoor zoekt een pianist. Bel voor info 636237 Katinka 615565 Robert.

• Stereo-microscopen vanaf f 150,- Tel: 04407-1943.

• TREKKER aangeboden bel CREG tel 479107.

• 1 p.app. in onderhuur nabij AZM half nov.febr. f 400,-. Monique 618345/670413.

• KAMER in onderhuur HERBENUSSTRAAT 15 nov tot 1 maart f 375. Liesbeth 257243 (na 22.00 uur).

• Vlaaien happen met Alfa op 21 okt. in de Orcus.

• Babysit gezocht voor één-jarige jongen in centrum, tel 043-251807, Fam. Mans.

• Afrika? Tropenstage? Swahilicursus! Start 20 okt. Voor informatie bel 043-258678 Yvonne of 215110 Renske.

• Red.Buro Economie is in de studieweek alleen op di geopend van 10.30-12.30 uur.

• Ik, Ernie een dwergpapagaaitje zoek nieuw baasje tel. 258736.

• Lustrum? Doe iets leuks! ORGANICE voor alle sportieve, recreatieve, activiteiten van 10 tot 500 pers. bel: 253957 of 04746-4020.

• Tk d.ode galajurk mt.40 Laura Ashley, 1x gedragen. Fl 150,- tel; 622195 Anne-Marie.

• De regisseurs van ALLES IS DRAMA zoeken ASSISTENTIE voor 't op de planken brengen van toneelstukken. Info: 630369 of 436190.

• Mestreechter Geis rules.

• Maastrichtse studerende kinderen van vrijmetselaren verenigt u! VSKV afdeling M'tricht? Bel Sonja tel 671095.

• Kamer in onderhuur 8 mnd alleen voor meisjes f 350 tel 257554.

• Te koop gasfornuis met oven f 125- 6 glazen bijzettafeltjes f40- tel 213262.

• Te koop: Cadier&Keer, mooie omgeving, 3 km v/h AZM. Ruim, wit landhuis: 2 onder 1 dak. Tuin 4 slpkamers. Vrgprijs f 300.000 na 1800 u: 04407-1761.

• Vreet je Vlaais. Blokfeest EFM Alfa. Do 21 okt Orcus.

• Gevr. LEUKE OPPAS (niet-rokend) om af en toe op onze 2 zonen (3 en 1/2 jaar) te passen (Scharn) telefonische react: 043-631501.

• Snooker, pool, biljart: voor studenten overdag kortingen tot 33%. Snooker centrum Maastricht, Tongerseweg 46. Elke dag open vanaf 11u.

• Laatste OPEN AVOND van de MSV TRAGOS op maandagavond 18 oktober; dus een goede mogelijkheid om je eindelijk in te schrijven voor de NKT '93!

• Bier, Bier, Bier, Bier, Bier, Bier, Bier, Weib und Gesang !! Epicurus 21 okt v Sloun.

• Te koop: Geparfumeerde art., Cosmetics en Verz.produkten. Meer informatie bel: De Groot COSMETICS. Tel: 04120-39278 weekends.

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg
Uitgave van de Stichting Observant
Verschijnt wekelijks.

Redactieadres
Keizer Karelplein 10 (begane grond)
Postbus 616
6200 MD Maastricht
telefoon 043-883174,
883125, 883128
Fax: 043-256909

Stichtingsbestuur
Gerard Majoor, Jeff Wintgens, Ton de Goel, Jan Muyltjens, Gie van den Broek

Redactieraad
Han Aarts, Pieter Beek, Paul Galestin, Ton Hameleers, Aalt Willem Heringa, Ad van Itersen, Peter Janssen, Yvonne van Leeuwen, Bertan Veldhuijzen van Zanten

Redactie
Jacques Herraets
Wammes Bos
Riki Janssen
Wim Ortjens
Leonard Blom

Redactie-assistente
Marlies In de Braekt

Aan dit nummer werkten verder mee:
Eugène Baak, Chris van der Grinten, Nelis Tutkies (foto's)

Opmaak
Ben Quaedackers

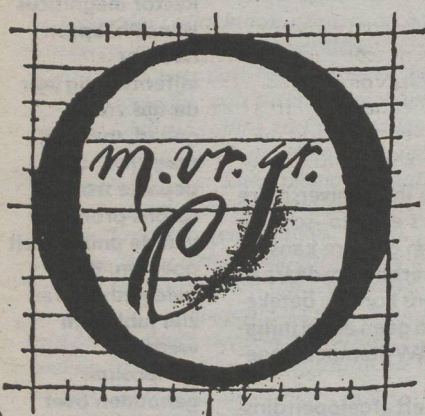
Druk
Limburgs Dagblad Heerlen

Mededelingen
Voor het inleveren van mededelingen zie aanhef op mededelingenpagina

Advertenties
Marlies In de Braekt
Tarieven op aanvraag verkrijgbaar (Voor Paarltes zie pagina 2)

Abonnementen
Leden van de universitaire gemeenschap ontvangen het blad gratis. Afgestudeerden en andere belangstellenden kunnen zich abonneren voor f 36,- per jaar.

HOP
Samen met negen andere universiteitsbladen is Observant aangesloten bij het Hoger Onderwijs Persbureau.

Is er nog HOOP voor JOB?

Ik ben in gebreke gebleven. Het knaagt aan me. Pas op 12 oktober heb ik de treinreis Maastricht - Den Haag (en vice versa) benut om het HOOP te lezen, het Hoger Onderwijs en Onderzoek Plan. Er waren tijden dat ik de tekst van het HOOP, direct na Prinsjesdag, verslond. Ja, ik wist 's anderendaags reeds welke beleidsvoornemens de honderden ambtenaren van het ministerie voor ons in petto hadden. Alle grafieken en tabellen kende ik én alle pagina's ambtelijk proza, waar ik overigens toen al knap verdrietig van kon worden. En ik verheugde me zo op de dialoog die vervolgens over het HOOP ging plaatsvinden tussen de instellingen en het

departement.

Toen, jaren terug, het eerste HOOP uitkwam leek het wel vervroegd surprise-avond: vijf delen dik, aangeleverd in een machtig mooie, zwart lederen cassette. Ik kon daar vol trots mee paraderen. Dat de wereld door het ontwerp HOOP - de dialoog - het definitieve HOOP geen millimeter veranderde nam ik destijds op de koop toe; mee te mogen doen aan het bestuurlijk debat was toch immers al fraai genoeg. Daarna bevroeg me in toenemende mate het gevoel dat je wel echt goed op je achterhoofd moest zijn gevallen om aan dit typisch Nederlands ambtelijk gedoe te participeren. Maar ja, je bent directeur of je bent het niet en dus moet je wel kennis nemen van deze Zoetermeerse romans teneinde na te gaan of uit zo'n hoop HOOP belangrijke dingen zijn te halen voor de faculteit. Dus toch maar lezen.

Mijn conclusie: het levert niets op, niente, zero. Zet honderd beleidsambtenaren aan het werk en je krijgt wel zo'n enorme flauwekul. En dat allemaal onder de politieke verantwoordelijkheid van onze Job. Wat moet die man zich beroerd voelen. Toen hij nog bij ons in de faculteit was kon hij zulke aardig stukjes schrijven, waar soms nog iets mee gebeurde ook. Al met al heeft mij de bestudering van het HOOP vijf uren gekost, in plaats daarvan had ik liever mijn favoriete treinbezigheid kunnen practizeren: management by looking out of the window. Zonde, doodzonde. Ik doe het nooit meer. Ik praat er nog wel eens met Job over.

Appie Luermans

Gemeente Maastricht wil rem op studentenhuizen in binnenstad

De gemeente Maastricht wil een ongebreidelde groei van studentenhuizen in de binnenstad tegengaan. Als haar plannen doorgaan zal in de toekomst niet meer dan vijftien procent van de huizen per straat door studenten bevolkt worden. Een grotere concentratie leidt volgens de gemeente tot geluidsoverlast en veel fietsen op de stoep. De studentenorganisaties NSEM en DOPE maken bezwaar tegen dit plan.

De kwaliteit van het leefklimaat in de Maastrichtse binnenstad staat onder druk. Grootste oorzaak zijn de koffieshops die als paddestoelen uit de grond schieten. Maar ook de studentenhuisvesting draagt haar steentje bij. Waar veel studentenhuizen op een kluitje staan hebben omwonenden volgens de ambtenaren van de gemeente geluidsoverlast en klagen ze over de fietsen die op de openbare weg zijn gestald. Burgemeester en wethouders van Maastricht willen het leefklimaat weer verbete-

ren door niet alleen de koffieshops zo veel mogelijk te weren, maar ook door de studentenhuisvesting aan banden te leggen. Een 'leefmilieuverordening', die nog door de gemeenteraad moet worden goedgekeurd, moet hiervoor gaan zorgen. Daarin staat onder andere dat het zonder ontheffing niet meer is toegestaan om een pand tot studentenhuus om te bouwen. Op die manier kan de burgemeester het percentage studentenhuizen per straat in de hand houden.

De studentenorganisaties NSEM en DOPE zien niets in dit plan. Het verbod op studentenhuizen zal de krapte op de kamermarkt alleen maar doen stijgen, schrijven zij in een brief aan het bureau Inspraak en Ondersteuning van Maastricht. Zeker ook omdat het aantal studenten de komende jaren nog zal groeien. Verder spreken DOPE en NSEM van een "inconsequente beleidsvoering". De gemeente wil zo graag een onderwijsstad zijn, maar tegelijkertijd "frustreert" ze het aanbod van studentenkamers.

Bovendien ergeren de twee organisaties zich aan de passage in het 'voorontwerp leefmilieu verordening' over de overlast die een grote concentratie studentenhuizen zou veroorzaken. Die constatering blijkt niet op feiten te berusten, leerde navraag door de studenten bij de betref-

fende ambtenaren. Het was eerder een verwachting. Deze vooringenomenheid versterkt alleen nog maar het "gevoel van discriminatie" dat dit plan toch al bij NSEM en DOPE oproept. Of hun brief effect zal hebben is nog niet duidelijk. Afgelopen dinsdag vergaderde de commissie Volkshuisvesting, Stadsvernieuwing en Ruimtelijke ordening over het plan en de inspraakreacties. Een advies is echter nog niet aan de gemeenteraad uitgebracht. De commis-

sie staat positief tegen over de 'leefmilieuverordening', maar wil met name over de verbouwing van panden tot studentenhuizen nog nader advies van de dienst stadsontwikkeling. In november wordt de verordening opnieuw besproken. De gemeenteraad zal in het voorjaar een definitief besluit nemen.

Riki Janssen

De krapte op de kamermarkt zal alleen maar stijgen als er een leefmilieuverordening komt, vrezen de studentenbonden NSEM en Dope (foto Nelis Tutkey)

Kamers duurder voor buitenlandse studenten

Als het aan de economische faculteit ligt, krijgt het Kamerburo geen subsidie meer voor het huisvesten van buitenlandse studenten. Dat zou dan betekenen dat een kamer meer dan vijfhonderd gulden gaat kosten.

S. Braun, hoofd van het Kamerburo, noemt die prijs "onaanvaardbaar hoog". Hij vindt dat het plafond is bereikt met 480 gulden voor een kamer. Buitenlandse studenten die ervoor kiezen om met z'n tweeën een kamer te delen betalen 340 gulden per persoon. Er zijn zelfs driepersoons kamers: elk bed kost dan 290 gulden.

Volgens Braun zijn met die toch al hoge huren niet eens de kosten gedekt. De eigenaren voor wie het bureau de kamers beheert, bepalen het grootste gedeelte van de huurprijs. De kosten voor onderhoud zijn voor rekening van het Kamerburo. In

het Annadalcomplex, dat het Kamerburo namens Teikyo verhuurt, lopen alleen al twee klusjesmannen fulltime rond. Verder zijn de overheadkosten enorm hoog, zegt Braun. De kamers komen meestal eens in de drie maanden vrijkomen, wat niet alleen een enorme papierwinkel, maar ook aanzienlijke risico's van tijdelijke leegstand met zich meebrengt.

Volgens Braun moet de universiteit met meer geld over de brug komen: "Als de RL internationalisering zo belangrijk vindt, mag ze wel eens wat meer voor haar buitenlandse studenten doen." Vooralsnog dreigt het omgekeerde te gebeuren. Nu sponsort ieder faculteit nog elk bed waar een buitenlandse student van haar in slaapt met 41 gulden. De economische faculteit heeft nu gezegd dat bedrag, in het kader van bezuinigingen, van de begroting te willen schrappen.

Wim Ortjens

„Temponorm in eerste jaar geen 50 procent”

Eerstejaars studenten moeten niet worden verplicht om meer dan de helft van hun studiepunten te halen, vindt staatssecretaris Cohen. Een hoger percentage doet volgens hem onrecht aan de oriënterende functie van de Propedeuse.

In de begroting voor 1994 kondigt Cohen een verhoging van de temponorm aan naar 50 procent in het studiejaar 1994-1995, en vervolgens naar 70 procent in het jaar erna. Tijdens een debat op de christelijke hogeschool Windesheim in Zwolle verklaarde Cohen vorige week dat het percentage van 70 wat hem betreft pas na het eerste studiejaar kan gelden.

Eerstejaars studenten moeten de kans krijgen zich te oriënteren op wat voor hen de beste studie is, vindt Cohen. Daarbij kan

blijken dat zij een foute keuze hebben gemaakt. De studie blijkt te zwaar of interesseert de student te weinig, zodat hij weinig punten haalt. Dat mag volgens Cohen niet worden bestraft door de beurs om te zetten in een lening, wat bij een percentage van 70 procent uiteraard veel eerder dreigt dan wanneer de student slechts de helft van de studiepunten moet halen. Minister Ritzen wees er afgelopen maandag in een overleg met de studentenorganisaties op dat in de propedeuse de selecterende functie voorop moet staan. Dat staat ook in het concept-Hoger Onderwijs en Onderzoek Plan. Ritzen herhaalde maandag zijn standpunt dat een "hoge" temponorm in het eerste jaar juist terecht is "omdat een student dan pas goed ontdekt of hij de studie aan kan of niet". De minister noemde geen concreet percentage. Hij denkt daar nog over na, aldus een woordvoerder.

HOP, Pieter Evelein

Hilderink vertrekt als voorzitter Universiteitsraad

De voorzitter van de Universiteitsraad, drs. Peter Hilderink, zal in februari volgend jaar niet proberen voor een vierde termijn gekozen te worden. Na zes jaar voorzitterschap houdt hij voor gezien.

„Ik heb nu lang en breed alle records gebroken,” licht Hilderink zijn besluit toe. „Al mijn voorgangers zijn minder dan vier jaar blijven zitten. Ik wil niet te zeer vastgroeien aan die functie. Ik merk ook dat ik dingen gewoon begin te vinden, waar anderen veel scherper op zouden reageren.” De scheidende voorzitter, die in de tijd dat hij niet met bestuurszaken bezig is, als docent bij de vakgroep Beleidswetenschappen, gaat eerst een jaar met sabbatical leave, „Daarna zie ik wel verder”. (jh)

Honderd onderzoekscholen verwacht

Er komen uiteindelijk honderd onderzoekscholen, denkt de voorzitter van de erkenningscommissie onderzoekscholen, prof.dr. J.H. van der Waals. Volgend jaar verwacht hij al vijftig nieuwe aanvragen. Op die manier blijft er weinig over van het door minister Ritzen gewenste stelsel met een beperkt aantal topinstituten. „Ik heb ook geen idee hoe we dat in het Nederland van de gelijkheidsidealen van de grond moeten krijgen.”

Van der Waals moest afgelopen dinsdag in Amsterdam aan een internationaal publiek van wetenschappers uitleggen hoe Nederland zijn jonge promovendi opleidt. De overheid wil dingen die niet kunnen en bovendien is ze veel te bemoeizuchtig, was kort gezegd zijn conclusie. „We worden geconfronteerd met een idiote hoeveelheid regels, omdat bureaucraten niet beseffen dat wanneer ze hun pen oppakken, anderen ook hun pen moeten oppakken.”

Onderzoekscholen zijn officieel bedoeld om jonge onderzoekers van diverse pluimage na de eerste fase een goed gestructureerde promotie-opleiding te bieden. Maar al snel na de lancering van dat idee, bleek de overheid er een 'verborgen agenda' op na te houden, stelt Van der Waals. Onderzoekscholen moesten niet zomaar een opleiding bieden, maar centres of excellence worden, buiten de "kwade krachten" van de universitaire democratie om.

De overheid haalt die twee doelstellingen door elkaar, vindt Van der Waals. Je kunt niet tegelijkertijd onderzoekscholen in alle wetenschappelijke disciplines wensen en er ook nog eens een beperkt aantal topinstituten van maken. Zeker niet zolang de instellingen zelf de aanvragen regelen bij een commissie die alleen mag beoordelen of ze aan het juiste niveau voldoen. „Als je de universiteiten uitnodigt om hun excellence te laten erkennen, kun je natuurlijk op je vingers natellen dat je postbus snel vol zit.”

Van der Waals zou liever zien dat de onderzoekersopleiding voor aio's en oio's wordt losgekoppeld van het idee om wetenschappelijke topinstituten in te stellen. Voor paniek rond uit de hand lopende aantallen en ondervetegenwoordiging van alfa- en gammadisiplines is dan in ieder geval geen reden meer. „Ritzen is veel te zenuwachtig”, stelt Van der Waals. „Nu wil hij weer witte vlekken in gaan vullen, maar hij zou er beter aan doen om de wetenschappers eens rustig de ruimte te geven hun eigen zaken te regelen.”

HOP, Marcel Wiegman

„Zieken en bejaarden zijn potentiële fraudeurs en profiteurs geworden”

Hij is te dik, zijn zwarte pak is te krap. De driepersoonsbank is echter groot genoeg voor hem en zijn krant. Aan het andere uiteinde van de driezitter zit zelfs nog zijn vrouw. Zonder krant en zonder fut. Ze ligt uitgeblust met haar hoofd tegen de rugleuning en de benen hangen slap op de vloer. Ze voelt zich niet lekker, dat is duidelijk. Wanneer manlief dat uiteindelijk ook opmerkt, komt zijn mond, zonder de blik van krant af te wenden, in beweging: „Als je maar niet ziek wordt, want dat kunnen we natuurlijk niet hebben.”

Minutenlang stond dit tafereel, getekend door Peter van Straaten, afgelopen woensdagmiddag op het projectiescherm in de aula aan de Tongersestraat. Afgewisseld door dia's met korte stukken tekst van Nederlandse schrijvers. Die vertelden onder andere verlangend over het zalige ziek-zijn: de tijd dat je gelegitimeerd in je bed mag blijven liggen, naar de radio kunt luisteren en eindelijk eens die vier boeken kunt lezen die al zolang klaar liggen.

De dia's bereidden de gasten voor op wat zou gaan komen: het jubileumsymposium 'Het recht op ziekelijkheid' ter ere van prof. dr. Hans Philipsen. De jubilaris, vijftigjarige hoogleraar, zou er later dieper op ingaan. Maar eerst moest hij zich nog losmaken van zijn 47 promovendi die hij onder zijn hoede had of nog heeft. Door hen verwierf hij de bijnaam van superpromotor. En met hen zat hij woensdagmiddag aan de lunch op het Onze Lieve Vrouweplein. In alle beslotenheid.

Eenmaal weer in de openbaarheid vertelde Philipsen zijn gehoor over een negentiende eeuwse Russische vrouw. Zij had last van een „verval van krachten”; veroorzaakt door een innerlijk conflict tussen de eisen die de gegoede burgerij aan haar stelde en de keuzes die zij op grond van haar hart zou willen maken. Volgens de dokter was er echter niets kwaadaardigs aan de hand. Haar man hoefde zich niet ongerust te maken. Maar, ondanks dat de

vrouw haar huishoudelijke taken nog uitstekend vervulde, moest er van de dokter wel iets gebeuren. Een bezoek aan het buitenland, in het bijzonder aan een van de Duitse kuuroorden zou veel heil brengen. Bovendien moest ze het wat rustiger aan doen en haar leven van alledag aan haar ziekte aanpassen. De man stemde toe. Daarmee gaf niet alleen de dokter maar ook de echtgenoot de vrouw het „recht op ziekelijkheid”, concludeerde Philipsen.

Deze gevolgtrekking nam niet iedereen voor zoete koek aan. Later op de middag trok de emeritus hoogleraar organisatie sociologie van de Erasmusuniversiteit, prof. dr. C. Lammers, haar in twijfel. Was deze opvatting van de geachte jubilaris niet al te romantisch? Moest de medisch socioloog uit de twintigste eeuw niet met een meer nuchtere blik het boek 'Een alledaagse geschiedenis' van Ivan Gontsjarov (schrijver van onder andere 'Obломov') lezen? Hier was toch gewoon sprake van een conflict tussen een werkgever en werknemer waarin de arts als bemiddelaar optrad. „De arts pleit niet voor het recht op ziekelijkheid. Of zeker niet alleen. Hij pleit ook voor het recht op verpozing. Hij zegt toch tegen de man: geef haar wat meer pauzes, wat extra vrije dagen en laat haar af en toe op vakantie gaan. Dan gaat het wel goed.”

Villa de Kanjel

Of het nou om verpozing of ziekelijkheid ging, lange tijd was het een recht dat alleen voor de rijke dames en heren gold. Zij konden zich de rust die hen werd voorgeschreven veroorloven. Zieke arbeiders konden dat bijvoorbeeld niet. Hun ziekte werd door henzelf en de rest van de samenleving genegeerd. Zij werkten door tot ze er bij neervielen. Pas toen de welvaart groeide werd ziek-zijn een recht voor allen. Een ontwikkeling die volgens Philipsen gepaard ging met groeiende solidariteit onder de mensen („de bereidheid om zonder aanzien des persoons iets voor anderen te doen, in het bijzonder door premiebetaling”) en leidde tot het instellen van de WAO en de AWBZ.

Maar met het recht op ziek-zijn voor allen verviel het recht op rust. De medisch wetenschap had zich intussen namelijk zo ver ontwikkeld dat zij veel kwalen kon behandelen en er niet meer over peinsde om,

zoals vroegere collega's deden, uit een soort onmacht en gebrek aan medische kennis simpelweg rust voor te schrijven. De rusthuizen, zoals de Villa de Kanjel van de Dr. Poelstichting net buiten Maastricht, werden in het midden van de jaren zeventig dan ook omgeturnd tot herstellingsoorden. Waar eerst overspannen katholieke arbeidsters konden uitwaaien, goed te eten kregen, wordt nu gewerkt: aan de mensen zijn probleem. Want iedere ziekte moet worden behandeld. Met deze teloorgang van het recht op rust tast de medische wereld het recht op ziekelijkheid, dat zij zelf heeft ingevoerd, volgens Philipsen weer aan.

'Niet echt ziek'

De jubilaris wees de zaal nog op een andere aantasting van het recht op ziekelijkheid. Mensen die heel diffuse klachten hebben, die lijden aan 'ziekte' die met geen enkel somatisch ziektebeeld overeenkomt en waartegen geen enkele therapie helpt, komen vaak in de categorie „niet echt ziek” terecht. Als voorbeeld haalde Philipsen ME (myalgische encephalopathie) aan; een ziekte die bekendheid heeft gekregen door de schrijfster Renate Dorrestein. Zij schreef een boek ('Heden ik') over haar extreme vermoeidheid, de spierpijn en de malaise die dat met zich meebracht. Dorrestein beschrijft hoe een patiënt die lijdt aan een mysterieuze ziekte niet alleen vecht tegen zijn kwalen, maar moet ook nog eens bewijzen dat hij echt ziek is.

De gezondheidszorg mag zich dan geen raad weten met mensen die „niet echt ziek zijn”, de politiek weet wel degelijk raad met 'echte' chronisch zieken, ouderen en gehandicapten, constateerde Philipsen zwartgallig aan het einde van zijn voordracht. Daarbij doelend op de aantasting van de WAO, de voorgenomen bezuinigingen op bejaardenoordelen en de wachtlijsten voor de specialisten die best wat langer mogen zijn. „De zieke en bejaarde, honderd jaar gekoesterd, zijn plotseling veranderd in criminelen. Potentiële fraudeurs en profiteurs, schuldig aan de betaalbaarheids crisis van de overheid.”

Riki Janssen

Intellectu(w)eelde

Onze eigen voorman nam het voortouw in de discussie over de ongewenste middelmatigheid aan onze universiteiten. Het zijn bepaald geen HOOP-doet-leven-geluiden voor vele toekomstige studenten. De universiteit bunkert weer naar haar imago van intellectuele exclusiviteit. Alle jaren '60 gedachten over gelijke kansen voor allen overboord. Doorstromen vanuit het HBO moet niet meer kunnen, althans niet op overheidskosten, dus ...niet. Er moet strenger worden geselecteerd, sneller gestudeerd. Een ieder weet, dat de nota HOOP beter de nota GELD had kunnen heten: Glasbard Economisch Lastgever Denken. De niet florijs-gebonden argumenten worden er bijgesleept. Het is dan ook de vraag of tegenwerpingen die daarop zijn gericht veel zoden aan de dijk zetten. Opponenten opperen: het peil van onze universiteiten is helemaal niet bevestigd lager dan voorheen, en ... het utiliteitsdenken is langzamerhand het enige vigerende uitgangspunt: de student is tot louter produkt verworpen, en... als men eerst eens begon het onderwijs te verbeteren

Over de student als toekomstig intellectueel in ons maatschappelijk bestel gaat het niet of slechts zijdelings. Dat zou wellicht ook wat pijnlijk zijn, want dan zouden we moeten stellen dat de huidige intellectuele sop de kool waard is en dat is maar helemaal de vraag. De geschiedenis vertelt ons maar weinig glansverhalen over de rol die intellectuelen speelden in voor de mensheid cruciale kwesties. In Oost Europa misschien? Mogelijk, maar daar zijn even zo vele intellectuelen vanuit hun denkwolken in de mist beland als er waren die klaarheid schiepen in donkere tijden. Yung Chang geeft in haar indrukwekkende boek Wilde Zwanen schrijvende voorbeelden van het intellectuele ecbec in de recente Chinese geschiedenis en over de twee wereldoorlogen kunnen we het ook maar beter niet hebben. In de NRC van 9 september j.l. worden Carl Jaspers en Johan Huizinga geciteerd die de maatschappelijke verantwoordelijkheid van de intellectueel nog eens onderstrepen. Harry Mulisch riep onlangs in een indrukwekkende rede voor de Frankfurter Buchmesse schrijvers, uitgeverij en lezers en daarmee ook intellectuelen, op tot een ethisch reveil. Tot een taal- en denk-hervorming die perspectieven opent en daarmee destructieve spookgedachten in ons denken tot verdwijnen brengt. Maar hoe kan dat lukken als tegelijk de constatering van George Steiner waar is, 'dat de studenten van tegenwoordig weten dat er geen open ramen, geen oplossingen meer zijn'. Intriest, noemt hij het, dat men tegenwoordig zo vroeg weet, dat dromen leugens zijn. Het is heel moeilijk, zo constateert hij, leraar te zijn voor mensen die in elk ander opzicht jong zijn, maar heel oud in hun politiek-sociale bewustzijn, die geen dwaasbeden meer begaan. Dat is een van de allergrootste problemen, zo stelt hij, waar we nu met z'n allen voor staan. 'Wat we aan de generaties na ons meegeven is een verschrikkelijk soort vroege wijsheid'. Als het de HOOP erom te doen is, zich op 'excellence' te richten door een opvoeding tot zelfstandig, eigenwijs en creatief denken dat gericht is op constructief mens-zijn met tegelijkertijd een beredeneerde afkeer van ideologisch en utopisch dogmatisme, dan is er hoop. Maar dit soort wens-denken is tegenwoordig soft en verdacht. Bovendien riekt het naar technocratie en daar zitten we terecht niet op te wachten. Intussen worden gruweldaden begaan in naam van denkconstructies als 'volk' en 'natie' en 'ras' en een stap verder: in naam van 'het grote niets', aldus Mulisch. Als de universiteit haar 'producten' zou stimuleren in hun zoektocht naar een 'iets' dat de moeite van inzet waard is, dan zou er waarlijk sprake zijn van intellectu(w)eelde.

Yvonne van Leeuwen

1. de tekst van de rede van Mulisch is bij de columnist op te vragen

Winterprogramma CIRCUS MOSKOU

MET:
BORIS
BALANS

VROLIJK LEGER HOUDT
JELTSIN OP DE BEEN

ELKE TIENDE BEZOEKER KRIJGT TANK GRATIS

Officiële registratie European Law School alleen optisch belangrijk

Geen lange gezichten en ook geen verdrietig gezucht. Al is het zeker een tegenvaller dat de European Law School niet als de derde studierichting van de Maastrichtse juridische faculteit wordt geregistreerd. Het is echter geen strop, vinden mr. A. Heringa en prof. B. de Witte, de twee juristen die de oprichters van de European Law School hadden moeten worden. Inhoudelijk komt de School er toch wel. En daar gaat het de wetenschappers op de eerste plaats om. De officiële registratie is volgens hen alleen "optisch" belangrijk.

leggen op het Europees recht en (dus) te weinig op het Nederlands recht. Het geesteskind van Aalt Willem Heringa en Bruno de Witte, twee Maastrichtse juristen die binnen de faculteit al (iets te voorbarig) als de 'founding fathers' van de European Law School door het leven gaan, lijkt zo een vroegtijdige dood te sterven. En de faculteit lijkt het voorlopig met twee in plaats van drie studierichtingen te moeten doen: alleen Nederlands recht en fiscaal recht.

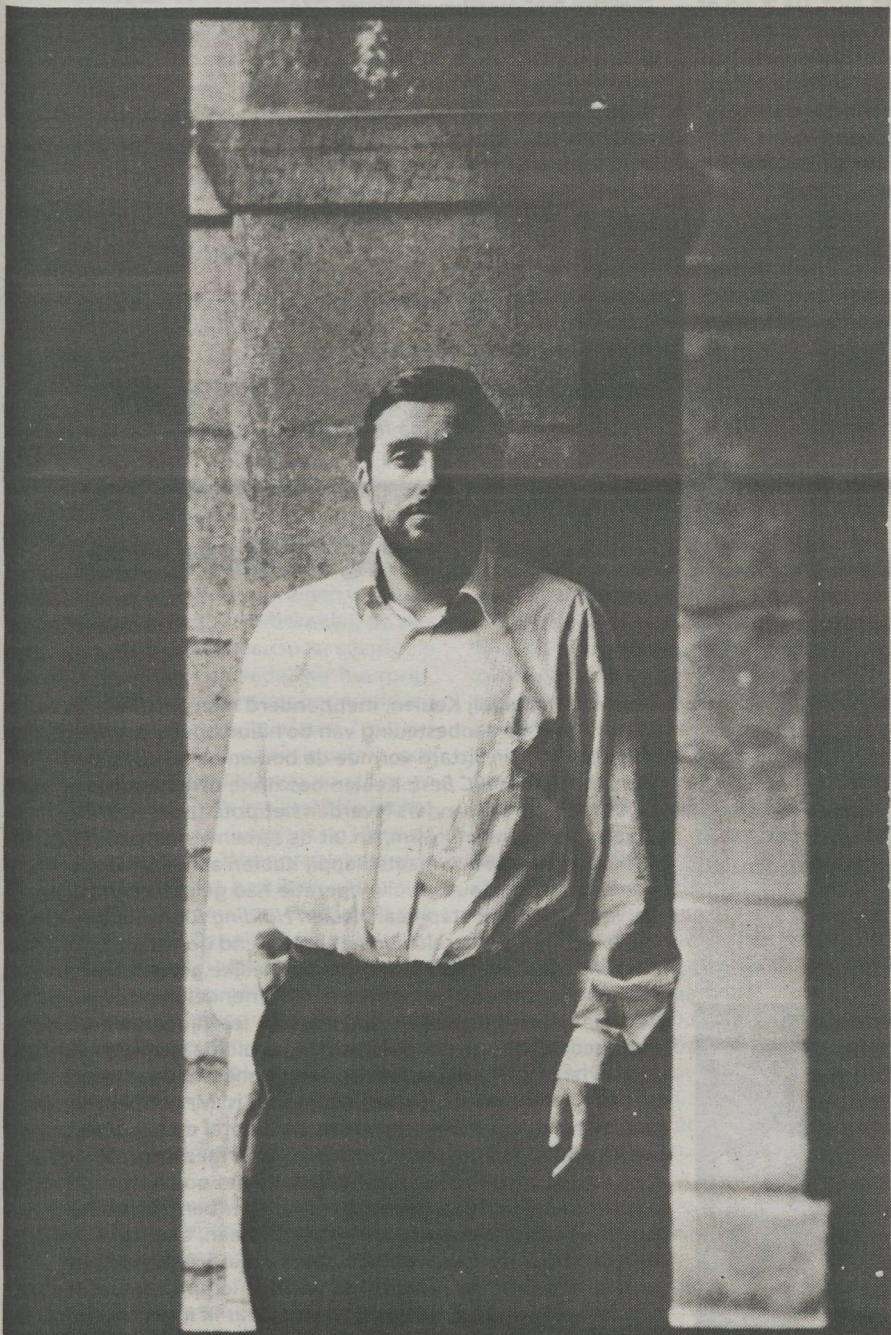
Dat laatste zou wel eens kunnen gaan kloppen, verwachten Heringa en De Witte. Staatssecretaris Cohen kan moeilijk het advies van de 'Adviescommissie Onderwijsaanbod' negeren. Het is namelijk het eerste advies van deze jonge commissie die sinds de invoering van de nieuwe hoger onderwijswet WHW bekijkt of een opleiding geregistreerd mag worden in het centraal register opleidingen hoger onderwijs

nieuwe ontwikkelingen. Hoe kan het dan dat het vervolgens ieder nieuw plan bijna dooddrukt door de vele commissies en adviesraden die er een oordeel over moeten vellen. Waarom laten ze een nieuwe studierichting niet gewoon starten? Krijg je te weinig studenten, dan houdt het toch vanzelf weer op. Krijg je wel voldoende inschrijvingen en afgestudeerden, dan is de waarde bewezen." Dat dit zou leiden tot een golf van opleidingen die mensen voor de sociale dienst opleidt, geloven de twee niet. De Nederlandse universiteit is in hun ogen "volwassen genoeg" om zich af te vragen of er ook vraag is naar de afgestudeerden van nieuwe studies. Iets wat Heringa en De Witte ook voor de European Law School hebben gedaan. Toen uit gesprekken met onder andere het ministerie van justitie en uit het onderzoek van het ROA (Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt) bleek dat de werkgevers nog geen behoefte hebben aan juristen die vooral veel weten van het Europees recht, maar onvoldoende thuis zijn in het nationaal recht, werd het programma van de European Law School aangepast. Een afgestudeerde heeft straks zoveel Nederlands recht verwerkt, dat hij zich toch meester in de rechten mag noemen.

En dat 'straks' duurt niet zolang meer. Wanneer Cohen de European Law School niet goedkeurt en dus weigert om de School als afzonderlijke studierichting op te nemen in het Croho, dan start het programma vanaf 1994 gewoon als onderdeel van de al bestaande studierichting Nederlands recht. Daarvoor is geen goedkeuring van de staatssecretaris nodig.

"Ik had liever gezien dat dit gelazer met die commissies er niet was geweest en de Adviescommissie Onderwijsaanbod had gezegd: dit is mooi, dit is prima", vertelt Heringa. Maar echt rouwig is hij daar niet om, want inhoudelijk kunnen de twee aan de slag. En dat is wat ze willen. Al begrijpen ze dat opname in het Croho voor de faculteit en de universiteit wel van belang is. Heringa: "Zij hebben een andere pet op. De instellingspet. Het is voor hun vooral optisch belangrijk dat een extra studierichting wordt opgenomen. Dat geeft extra status. Maar mij zul je niet horen snikken als we over tien jaar nog steeds niet staan geregistreerd in het Croho, maar wel ieder jaar flink wat studenten trekken en hoog staan aangeschreven. Dan zie je alleen glimlachjes."

Riki Janssen

Heringa: "Ik had liever gezien dat dit gelazer met die commissies er niet was geweest" 9foto Nelis Tutkey)

Twee jaar lang discussieerden ze over een nieuwe studierichting in het Europees recht. Ze schreven nota's, verwerkten kritiek en loodsten afgelopen zomer het voorstel voor de oprichting van de 'European Law School' door de faculteitsraad. Twee adviescommissies van de minister van onderwijs en wetenschappen (de 'Tijdelijke Adviescommissie Europees Recht' en de 'Adviescommissie Onderwijsaanbod') gooiden drie weken geleden echter roet in eten. De beoogde derde studierichting van de rechtenfaculteit komt er voorlopig niet, meldde de Adviescommissie Onderwijsaanbod in een brief. De opleiding zou te specialistisch zijn. Zij zou te veel nadruk

(Croho). Bovendien zal een goed woordje van Cohen voor zijn vroegere maatjes snel als een vriendendienst worden beschouwd. En ook dat zal de staatssecretaris niet toeschietelijker maken.

Spaak tussen wielen

De European Law School zal echter niet ten onder gaan, verzekeren Heringa en De Witte. Al steekt het "bureaucratisch circuit" van het ministerie van onderwijs en wetenschappen wel af en toe een "spaak tussen hun wielen". En dat is raar, concludeert De Witte verbaasd. "Het ministerie stimuleert de universiteiten toch juist tot

Twijfel

Kan het saaier dan de **Nederlandse Jurisprudentie**? Dit wekelijks leesvoer voor juristen is gehuld in een vaal-groene kafi en bestaat van begin tot eind uit grijze kolommen tekst. Een paar duizend pagina's per jaar; de ene rechterlijke uitspraak na de andere. Geen foto's, geen pagina-brede koppen, en zelfs geen advertenties (behalve achterop). Van a tot z onverantwoord, kortom. Maar ik ben eraan verslaafd. Want hoe is het godsmogelijk dat het recht nog steeds opheldering behoeft? Zeker, postmoderne deconstructivisten halen al een decennium lang hun schouders daarvoor op. In hun visie is alles nu eenmaal interpretatie. Hebben zij zich laten inspireren door het eeuwenoude deuntje van juristen? Deze week las ik bijvoorbeeld een uitspraak van de Hoge Raad over het opzeggen van een huurovereenkomst. De eigenaar/verhuurder van een woning had een brief van het gemeentebestuur gekregen waarin hem werd meegedeeld "dat het pand ongeschikt is voor bewoning". Daarom werd hij voor de keus gesteld: ofwel er moesten de nodige voorzieningen worden getroffen, ofwel de bewoning moest gestaakt worden. Hij koos voor het laatste, eenvoudig omdat de renovatiekosten - gezien de waarde van de woning - buiten proporties zouden zijn. Het pand zou, wat hem betreft, gesloopt worden; de "ondergrond" wilde hij daarna verkopen. Dus had hij zijn huurder de huur opgezegd. Alleen, dat mag niet zomaar. Slechts onder bepaalde omstandigheden is zo iets geoorloofd. Ondermeer "indien de verhuurder aannemelijk maakt dat hij het verhuurde zo dringend nodig heeft voor eigen gebruik" dat van hem - kort gezegd - "niet kan worden gevergd dat de huurovereenkomst wordt verlengd".

Als het de verhuurder erom te doen is het zaakje te verkopen, is het opzeggen hem echter uitdrukkelijk verboden; "koop breekt geen huur", zeggen juristen dan. In een eerdere uitspraak had de Hoge Raad al eens beslist dat afbraakplannen konden worden aangemerkt als "dringend eigen gebruik". Dus was opzegging van de huur toen mogelijk. Maar deze keer zou het niet bij afbraak blijven; daarna zou er verkocht worden. Waren die gevallen, met andere woorden vergelijkbaar? Stonden de verkoopplannen nu in feite niet voorop? Diende de sloop niet louter ter bespoediging van de verkoop? En was de huuropzegging om die reden - ondanks de sloopplannen - dan toch ongeoorloofd? Of moest het allemaal economisch worden bezien? Betekende die eerdere uitspraak, kortom, dat een huiseigenaar niet gehouden is een onrendabel pand in stand te houden? Moet de sloop daarom los worden gezien van het lot dat de ondergrond staat te wachten? Laat ik het antwoord niet verklappen. Waar het mij om gaat, is dat we telkens door twijfel bevangen worden. We kennen de wet weliswaar, en eerdere uitspraken, maar toch weten we niet hoe het verder zal gaan. Of, zoals E.H. Gombrich (de bekende kunsthistoricus) het eens uitdrukte: "What the student should learn (...) are facts and doubts. For the facts he need only memorize textbooks. But the doubts can be conveyed and instilled only by those who work at the frontiers of knowledge and have re-examined the evidence (...)." Hij verbond daar een interessante conclusie aan: "Those who cannot advance the subject should never find employment in higher education".

Reiner de Winter

Techniek maakt ziek, maar heeft ook voordelen

Een reiziger maakte in de wouden van Ecuador kennis met een primitieve Indianenstam. Op een dag verschenen er 'beschaafde' mensen in het woud die daar, in opdracht van een oliemaatschappij, wegen kwamen aanleggen met bulldozers en ander verwoestend materiaal. De inlanders hadden een ontvullende visie op het gebeuren: "De mensen gehoorzaamden de bulldozers die ze dienden als slaven; de machines werden gevoed en er werden zelfs wegen door het woud voor die brullende beesten gemaakt". De Indianen zagen de techniek als een bedreiging, terwijl het voor de werknemers van de oliemaatschappij natuurlijk gewoon een manier was om hun macht te vergroten.

Wat is dat toch met techniek in de moderne samenleving? Is het een zegen, of gaan we er aan onderdoor? Die vragen probeert klinisch psycholoog René Diekstra in zijn boekje "Overleven hoe doe je dat? Over weerbaarheid" te beantwoorden. Het boek is verschenen ter gelegenheid van de Wetenschap & Techniek Week die van 10 tot 17 oktober gehouden wordt.

De primitieve, en dus a-technische mens was een prooidier. Altijd angstig en op de vlucht voor roofdieren. Pas met de uitvinding van vuurwapens en fossiele brandstofmotoren, kreeg de mens meer vat op de wereld. De ontwikkeling van techniek stopte echter niet bij een pistooltje en een pruttelend autootje, zij schreed verder en dat doet zij nog steeds. Techniek is een godsdienst geworden. 'Technelgie', noemt Diekstra dat met een afgrijselijk woord. De technelgieuse mens heeft drie basisregels: Alles moet onderzocht worden (tot op atoom-

niveau), en zonodig zelfs veranderd (een man moet een vrouw kunnen worden), en bovendien moeten records verbroken worden (wie landt het eerst op Mars?). Gevolg daarvan is dat de mens blind vaart op techniek; als we alles maar te weten te komen, dan zijn alle problemen opgelost, en heerst er een paradijs op aarde. Voedsel, warmte, water, licht, vermaak en contact met de medemens, het is nu allemaal al een kwestie van één druk op de knop. Maar waarom zijn er dan toch zoveel overspannen en gestressede mensen in dit aardse paradijs? Diekstra legt uit dat de opmars van de techniek niet alleen de mens machtiger maakt, maar ook zijn medemens. Zij worden een bedreiging voor elkaar. Oorlogen, mishandelingen, verkrachtelingen zijn, veel meer dan vroeger, aan de orde van de dag. Het lijkt erop dat met de techniek, het slechtste in de mens naar boven komt. Diekstra haalt het beroemde Milgram-experiment uit 1963 van stal, waarbij een proefpersoon stroomstoten toe moet dienen aan een onzichtbaar slachtoffer, als deze zijn vragen fout beantwoordt. Bijna iedereen laat de stroom los op het (fictieve, maar dat weet de proefpersoon niet) slachtoffer, ook al schreeuwt deze moord en brand. Had de straf gewoon met stokslagen uitgevoerd moeten worden, dan waren er waarschijnlijk minder proefpersonen bereid geweest tot foltering. Techniek schept afstand en daarmee wreedheid, zegt Diekstra. Dit verklaart ook waarom het over de telefoon zo heerlijk ruzie maken is. Lekker schelden, zonder dat je klappen kunt verwachten. Hoeveel schade heeft de introductie van techniek in de samenleving eigenlijk tot nu toe veroorzaakt?, vraagt Diekstra zich

af. Vooral in technische bolwerken als steden, waar zestig procent van de mensen woont, zijn voorbeelden te vinden van hoe techniek het leven kan verzieken. Stedelingen zijn altijd op zoek naar 'actie en arbeid'. Ze gaan er prat op dat ze kunnen zeggen dat ze toch zo lekker 'druk, druk, druk, geen avond thuis' zijn. Maar dat stadse leven is helemaal niet gezond. Epidemieën (AIDS), criminaliteit en stress door overbelasting van de zintuigen zijn het gevolg. Vooral het lawaai in de steden maakt mensen depressief en agressief. Herrie vernauwt het aandachtsveld; men raakt in zichzelf gekeerd. Bovendien verhoogt lawaai de adrenaline-productie en daarmee de stress.

Niet alleen herrie maakt de mens dol. Alleen al het bezit van een autootje kan rare gevolgen hebben. De gezelligste huisvader ontpopt zich plotseling als een gevaarlijke gek als hij in z'n auto stapt. Z'n eigen koetsje waarmee hij slechts met een kleine kromming van de tenen iedereen van de sokken rijdt. De 'King of the road' is a-sociaal en onverschillig. Net zo onverschillig als de televisiekijker die een zak chips wegspeelt met cola tijdens journaalbeelden van hongerende Ethiopiërs. Diekstra besteedt in zijn boekje veel aandacht aan de invloed van de TV. Waarom zijn mensen zo openhartig op de buis? En waarom lokken zelfmoorddocumentaires, (Diekstra's stokpaard mag ook een rondje meeren), op TV meer zelfmoorden uit dan de paar die er zonder zo'n uitzending ook al geweest zouden zijn? Waarom zijn er sowieso steeds meer depressieve mensen? Omdat de techniek dingen heeft voortgebracht die de tijd

van de mens opslurpen, zegt Diekstra. De boot, de caravan, de ATB, de CD, de video en de computer. Al die ondingen vragen om tijd. Die heeft de mens niet genoeg want we leven in een tijd van geen tijd. De mens raakt opgefokt, uitgeput om vervolgens depressief in te storten.

Na zoveel ellende in een boekje kan een waarschuwing natuurlijk niet uitblijven. Techniek heeft z'n voordelen. We kunnen verder kijken, meer horen en meer doen. Maar techniek helpt niet om beter te kunnen voelen. Omhelzen, strelen en koesteren kunnen alleen mensen; techniek is liefdeloos. In de praktijk betekent dat bijvoorbeeld, dat er in de gezondheidszorg meer aandacht moet komen voor 'care' naast 'cure'. Daarnaast pleit Diekstra voor afschaffing van de actie 'Kies Exact' omdat je daarmee het geloof, de technelgie, in stand houdt dat met techniek alle problemen op te lossen zijn. Techniek staat veel te vaak het warme en menselijke contact in de weg zegt Diekstra met opgeheven vinger: "Ze schept afstand, waar nabijheid, op zijn plaats is zoals in ziekenhuizen. Ze richt verwoestingen aan waar bescherming op haar plaats is, zoals op de weg. Ze doet beloften waar bescheidenheid op haar plaats is zoals in de wetenschap. En het ergste is wel dat ze ons teveel te doen geeft, terwijl ze ons te denken zou moeten geven."

Chris van der Grinten

"Overleven, hoe doe je dat? Over weerbaarheid"
René Diekstra. Uitgeverij Aramith.
In oktober fl. 10,- daarna fl. 14,90

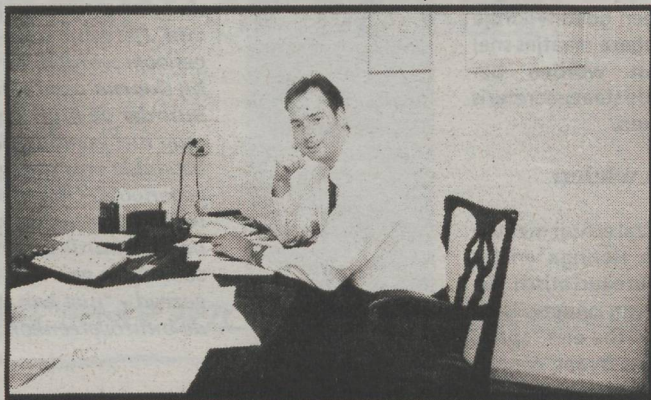
„Ik in een spijkerbroek? Stel dat ze me herkennen!”

Lichting '84

Ben jij nu eigenlijk een Streber? "Ja, ik ben eigenlijk wel een Streber." Het antwoord is van René Keulen, 29 jaar en directeur van twee bedrijven. Dat was hij al op zijn 27e, meteen na het behalen van zijn diploma bedrijfseconomie aan de Rijksuniversiteit Limburg. "Als mijn vrienden gingen housen in de Peppermill, zat ik in mijn zwarte pak aan een zakendiner."

1985: eerst het meisje

1993: dan de zaken

De verdediging komt onverwacht. Daar waar de economen schamperen over het softe onderwijssysteem van de RL, daar waar de economen het PGO beetje bij beetje ontmantelen, neemt deze geslaagde zakenjongen (Is hij miljonair? Dat hangt hij liever niet aan mijn neus) het op voor het probleemgestuurd onderwijs. "Ik zie vooral voordelen. Er wordt gezegd: Maastrichtse studenten weten te weinig. Nu, ik kan je dit zeggen. Aan pure kennis heb je niet zoveel. Elk bedrijf heeft zo zijn eigen problemen, en je leert het vak van de jongens die daar al dertig jaar rondlopen. Zij leren je meer dan welk boek ook. Je moet dus wel in staat zijn problemen te analyseren, en met ervaren gasten daarover te praten. En dat is wat ik in Maastricht heb geleerd."

Eerlijk is eerlijk, René Keulen koos niet alleen voor de RL vanwege het PGO, de eerste lichting, 1984, honderd studenten, het iedereen-kent-iedereen-gevoel. Hij ging naar Maastricht omdat het zo dicht bij Geleen lag. Want daar lag het familiebedrijf waar René al voordat hij ging studeren een onmisbaar deel van uitmaakte. Vanaf het eerste moment dat hij kon communiceren met zijn omgeving, kreeg hij te horen dat hij zijn vader zou gaan opvolgen als directeur van *Bouwmaatschappij Keulen*. En dat wilde hij ook graag. Net als zijn vader bij zijn grootvader had gedaan. Vanaf het moment dat zijn adolescentie spieren tot volle ontwikkeling waren gekomen, werd hij, als voorbereiding op deze zware taak, de steigers opgejaagd. Daar leerde hij het vak van de onderkant kennen, daar leerde hij lachen en naar meisjes fluiten. Alleen het nuttigen van een fles bier om zeven uur in de ochtend, dat is hem nooit gelukt.

Heel even, terwijl de hormonen hem begonnen op te spelen, heeft hij getwijfeld aan zijn predestinatie: "De druk die op je staat is toch enorm groot. De hele route is al voor je uitgestippeld: eerst in de bouw, dan op kantoor, en dan directeur. Ik wilde weg uit dat bouwwereldje, iets avontuurlijks. Politie of zo."

Maar het werd het kantoor, en toen directeur. Hij heeft niet alles in zijn leven door zijn familie laten dicteren. Zo vond zijn vader dat hij bouwkunde moest gaan studeren. Zelf voelde hij meer voor economie. Toen hij zijn vader ervan had weten te overtuigen dat het bedrijf meer had aan een econoom dan aan een bouwkundige ("Negenennegentig procent is er al bouwkundige: de metselaar, de calculatiedeskundige, de projectleider"), mocht hij naar Maastricht. Tijdens de laatste twee jaar van zijn studie werkte René twintig uur per week als manager in het bedrijf en op zijn 27e kreeg hij de leiding over de

Bouwmaatschappij Keulen, met honderd man personeel in vaste dienst. Voor de aanbesteding van de nieuwbouw van het DSM-hoofdkantoor in Sittard vormde de bouwmaatschappij een combinatie met IBC Best: Keulen beschikte over de juiste relaties bij DSM en de Brabanders leverden het potentieel aan arbeidskracht. De opdracht kwam, en uit de samenwerking vloede de verkoop van de Bouwmaatschappij Keulen aan IBC Best voort. René, die de zeer succesvolle operatie had geleid, maakte vervolgens de overstap naar *Keulen Holding BV*, waar hij zich nu volledig in de wereld van het onroerend goed heeft gestort. Niets aan zijn uiterlijk verraadt zijn zakelijke gewiektheid, of het moet al zijn donkere pak zijn. Zijn vriendelijk gezicht, het aardige Geleens dialect en zijn jeugdige leeftijd doen eerder vermoeden dat er weer eens een ongeduldige economiestudent zich in het krijtjespak van vader heeft gehesen, dan dat er echt een geslaagde zakenman aan het woord is. Mensen in zijn omgeving kijken wel eens vreemd op. Vooral de ouderen hebben soms moeite met de snelheid waarmee René Keulen zich omhoog heeft gewerkt: "Ik kan me dat ook best voorstellen. Als je na dertig jaar hard werken zover bent, dat je net onder een jong broekje van 27 komt te staan, dan wekt dat afgunst. Door de familieband heb ik natuurlijk een enorme voorsprong. Maar ik probeer me wel lerend op te stellen. Zo van, ik ben weliswaar jullie directeur, maar ik moet nog alles van jullie leren."

"Ik een Streber? Nou, dat is ook wel zo." Acht vakken op het VWO, snel door de studie ("Mijn vader wilde uit het bedrijf. Ieder half jaar dat ik eerder afstudeerde was meegenomen"), een clubje vrienden waarmee buiten de onderwijsgroepen over de studie werd gepraat.

"Vroeg oud? Tja, ik word geacht op een manier te leven die anderen pas op hun 45e hebben. Toen ik studeerde ging ik net zo goed ruig op stap, tot diep in de nacht naar de discotheken van Vroenhoven. Maar meteen daarna werd het, terwijl mijn vrienden stonden te housen in de Peppermill, voor mij een dineetje met zakenrelaties. Soms benaauwt dat wel. Als ik eens met mijn vrouw lekker een dagje wil gaan winkelen - spijkerbroek en coltrui - dan kunnen we niet naar Maastricht. Daar kom ik teveel bekenden tegen. Stel je voor dat ze me in die kleren herkennen, dat kan echt niet."

Wim Ortjens

De vrijbuiters van de kamerbemiddeling doen goed werk, vinden ze zelf

Het universitaire Kamerburo bindt de strijd aan met haar commerciële zusters. Als slagveld koos het de gemeenteraad. Daar zal binnenkort beslist worden over een concept-verordening waarin de bewegingsvrijheid van de kamerbemiddelingsbureaus aan banden wordt gelegd. En wie heeft over die verordening geadviseerd? Juist, S. Braun van het Kamerburo. Zijn belangrijkste verwijt is dat zijn concurrenten exorbitant veel geld zouden verdienen aan de kamernood van de arme student. Maar de wapens kletteren niet alleen tussen Braun en de rest; ook onderling rollen de kamerbemiddelaars vechtend over straat. Hier het resultaat van een poging om in deze kameroorlog de goeden van de slechten te onderscheiden. Een eregalerij van beledigingen, verdachtmakingen, gespierde taal en pesterijtjes.

Met een niet aflatende vechtlust schopt Michel Maes, de directeur van *Maes en Partners*, tegen de schenen van zijn collega's. Het meest windt Maes zich op over het Kamerburo: "Als Braun zegt dat hij aan kamerbemiddeling doet, dan liegt hij. Hij verzamelt adressen en hangt die aan de muur. Tegen betaling van vijftig gulden mogen studenten dat adres meenemen. Dat noem ik geen bemiddeling." Wat dan wel bemiddeling is, daarvoor neemt hij ter illustratie zijn eigen werkwijze: de kamer wordt altijd bekeken, de verhuurder wordt geadviseerd over eventuele aanpassingen en een redelijke huurprijs. Samen wordt er een contract opgesteld, en Maes zoekt uit zijn bestand een "passende" huurder: "Ik zet geen lasser in een studentenhuus. Al wil hij nog zo graag en heb ik nog zoveel lege kamers." Nadat het contract is getekend, houdt voor Maes de bemiddeling niet op. Waar problemen zijn, daar is Maes: "Laatst had ik zo een geval. Een studentenhuus met zes meisjes en een verslaafde Griek. Dat ging niet goed. Niet mijn schuld hoor, hij zat er al voordat ik het huus in bemiddeling had. Ik heb de Griek een kamer aangeboden in een ander pand. 'Holy Shit' heette dat geloof ik. Hij blij, meisjes blij, huisbaas blij. Dat is bemiddeling."

Vlaai en wijn

De commerciële bureaus worden commercieel genoemd omdat ze naast een inschrijfgeld (variërend van 40 tot 75 gulden) ook bemiddelingskosten vragen (ongeveer een maand huur, exclusief BTW). Als een student zich overal inschrijft, kost hem dat een dikke tweehonderd gulden. Als hij dan ook nog via een commercieel bureau een kamer vindt, moet hij nog eens een kleine vierhonderd gulden aan bemiddelingskosten neertellen. Over het inschrijfgeld valt wel te praten, zeggen de vier. Allemaal zouden ze best een centrale aanmelding willen, zodat de kamerzoeker maar één keer inschrijfgeld hoeft te betalen. "Dat is ook commercieel interessant", zegt Roland Flierman van *Lokaal Beheer*. "Nu haken toch nog teveel studenten af die bij het vierde bureau geen zin meer hebben om vijftig gulden neer te tellen." Op het gebied van de coördinatie van die centrale inschrijving zou mogelijk een rol zijn weggelegd voor de universiteit. Maar dan moet deze zich wel eerst iets vriendelijker opstellen, zegt Flierman. Zolang in een studentenvademecum over de commerciële be-

middelingsbureaus geschreven wordt: "het zijn bedrijven die in feite geld slaan uit jouw kamernood", bestaat er volgens hem geen basis voor samenwerking. Het Kamerburo rekent geen courtage. Sefh Braun: "De commerciële bemiddelingskantoren behalen onevenredig veel financieel voordeel over de ruggen van de zwakkeren. Door het grote kamertekort worden studenten gedwongen met deze bureaus in zee te gaan."

Als de kwestie van de hoge bemiddelingskosten aan de orde wordt gesteld, slaken de kamerbemiddelaars zuchten van medelijden. Roland Flierman: "Ik zou willen dat we de studenten gratis konden helpen door onze omzet bij de verhuurders te halen. De markt heeft echter anders bepaald." Fred Akkema van *Student en Kamer*. Zelf nog een student nota bene: "Ik doe het niet graag, medestudenten geld vragen voor mijn diensten. Het is de schuld van het Kamerburo dat die courtages zo hoog zijn. In andere steden bemiddelt studentenhuusvesting alleen maar de kamers van bouwverenigingen. Het Maastrichtse Kamerburo beweegt zich ook op de particuliere markt, waardoor er voor ons minder overblijft. Waar schaarste heerst, zijn de prijzen hoog."

Michel Maes vindt dat de bemiddelingskosten absoluut niet lager kunnen. Hij beweert nu al "minder dan minimumloon" te verdienen - tenminste als hij zijn verdiensten omslaat naar uurloon: "Ik doe het niet voor het geld, maar uit liefde voor het vak. Ik ben dag en nacht bezig met het tevreden houden van mijn klanten. Als Sefh Braun bij moeders aan de soep zit, loop ik tot diep in de nacht over straat met een vlaai en een fles wijn onder mijn arm om links en rechts nog wat conflicten op te lossen." Maes en Partners offeren alles op voor het welzijn van de klant. Zo was onlangs op een middag een "net moedertje" haar zoon komen inschrijven. Dezelfde dag kon hij een appartement in Scharn betrekken. 's Avonds was de woning als gevolg van een enorme vechtpartij voor tienduizenden gulden verbouwd. Zoonlief bleek een beruchte drugsdealer te zijn, en slachtoffer van een afrekening in het milieu. Om vier uur 's nachts toog een partner van Maes

naar het ziekenhuis waar de jongen met ernstige steekwonden was opgenomen. Hij heeft hem net zolang uit zijn slaap gehouden totdat hij de verklaring tekende waarin stond dat hij met onmiddellijke ingang de huur opzegde.

Slegs vir blanke

Bemiddelen, dat betekent volgens de commerciële bureaus ook selecteren. Verhuurders nemen een bureau in de arm omdat ze niet zelf bij iedere lege kamer tientallen gegadigden te woord willen staan. En omdat ze bijvoorbeeld geen rechtenstudenten willen. Die zijn zo lastig. Michel Maes schrijft geen kleurlijnen in. Hij handelt niet uit racistische motieven, maar juist uit menslievendheid: "Mijn ervaring is dat verhuurders geen huurders willen die donkerder zijn dan gebroken wit. Dus schrijf ik ze niet in. Bij het Kamerburo doen ze dat wel, daar schrijven ze iedereen klakkeloos in, ook mensen waarvoor helemaal geen kamers zijn. Dat noem ik volksverlakkerij. Het is makkelijk geld verdienen op inschrijvingen; ik draai liever omzet op geslaagde bemiddelingen."

"Je bent het verlengstuk van de vooroordelen van de verhuurder", zegt Flierman (*Lokaal Beheer*), "en dat moet ook wel, wil je zaken doen. In december krijg ik een pandje in de aanbieding. Twintigduizend omzet aan bemiddeling. Als de eigenaar tevreden is, heb ik die omzet over twee jaar weer. Want gemiddeld zijn dan alle kamers weer vrijgekomen." Uit ontevredenheid met de dienstverlening van het Kamerburo - geen adviezen, geen selectie, geen daadwerkelijke bemiddeling dus - zijn veel huisbazen naar ons gekomen, zeggen de drie. In het topjaar 1989 bemiddelde het Kamerburo in 1600 kamers. Een jaar eerder had *Lokaal Beheer* zich op de kamermarkt begeven, en in zijn kielzog volgden *Student en Kamer* en Maes en Partners. In 1992 had het Kamerburo nog maar 1200 kamers weg te geven. Braun kaatst de bal terug. Zij vangen alleen maar, hij biedt zakelijke en juridische ondersteuning aan mensen die daarom vragen. Gratis bovendien. Maar als huisbaas of student niet zelf aan de bel trekken, laat Braun het over aan de bilaterale onderhan-

delingen tussen beide partijen: "Als de kamer een duur krot blijkt te zijn, dan komen de signalen vanzelf wel." Maes en Akkema daarentegen beweren een kamer die niet voldoet aan de wettelijke eisen (te slecht, te duur volgens het puntensysteem) niet in bemiddeling te nemen. Maes laat zich daarbij leiden door financiële motieven: "Wij garanderen iedere verhuurder dat wij een eventueel proces voor de huurcommissie voor hem zullen voeren, op onze kosten dus." Akkema (*Student en Kamer*) handelt uit humanitaire overwegingen: "Ik kan het niet over mijn hart verkrijgen om medestudenten financieel een poot uit te draaien. Bij mij vind je alleen maar goede kamers, op een goede lokatie, voor een redelijke prijs. Geen krotten in De Heeg of Malberg, of andere achterbuurten." Flierman (*Lokaal Beheer*) neemt niet de wet, maar zijn zakelijk instinct als maatstaf. Hij neemt iedere kamer die "commercieel interessant" is. Dus geen kamers die te duur of te slecht zijn, want daar "valt geen omzet op te behalen."

Cowboywereldje

De vier grote kamerbemiddelaars beweren allemaal een slagingspercentage te hebben van zestig tot zeventig procent. Het Kamerburo is de enige met concrete cijfers: van de 2450 ingeschreven in mei, blijken in oktober nog maar 1045 studenten een kamer te zoeken. Daarmee is het Kamerburo niet alleen de grootste, maar waarschijnlijk ook de meest succesvolle bemiddelaar. De vier zeggen allemaal de student goed voor te lichten over zijn kansen, voordat hij zijn dure inschrijfgeld op tafel heeft gelegd. Bij *Student en Kamer* hangt het hele aanbod (vier kamers op dit moment) aan de muur, net als bij het Kamerburo ("Ha!", sneert Maes, "Dan kunnen de studenten zien dat Braun niets heeft, alleen maar kamers in België"). De vier beschouwen zich allemaal als de redding voor de nooddriftige student. En de vier vinden allemaal de ander een uitbuiters, zwendelaar, of oplichter.

Braun over zijn concurrenten: "Ik weet

Het verlaten kantoor van *Lokaal Beheer* aan de Paralleweg. Concurrent Maes heeft het pand opgekocht, *Lokaal Beheer* eruit gegooid en gaat er nu zelf zitten (foto Nelis Tutkey)

(vervolg op pagina 8)

De truc om drie jaar langer een beurs te krijgen

De naam is verzonnen, de feiten niet. Annemarie Schols had een academische titel op zak, maar wilde nog een postdoctorale opleiding aan de Rijksuniversiteit Limburg volgen. Een probleem was dat ze dan zelf in haar onderhoud moest voorzien. Ze had geen schijn van kans op een beurs: ten eerste had ze al zes jaar gestudeerd en ten tweede is de studiefinanciering niet bestemd voor dit soort cursussen. En toch vond Annemarie Schols in september een manier om met behoud van studiefinanciering aan haar cursus te beginnen. Ze kan er theoretisch zelfs drie jaar over doen, maar helemaal legaal is het niet.

Een vriendin bracht haar op het idee. Die merkte dat ze na het behalen van haar artsexamen nog drie jaar studiefinanciering kon krijgen voor het volgen van een HBO-opleiding 'alternatieve geneeswijzen'.

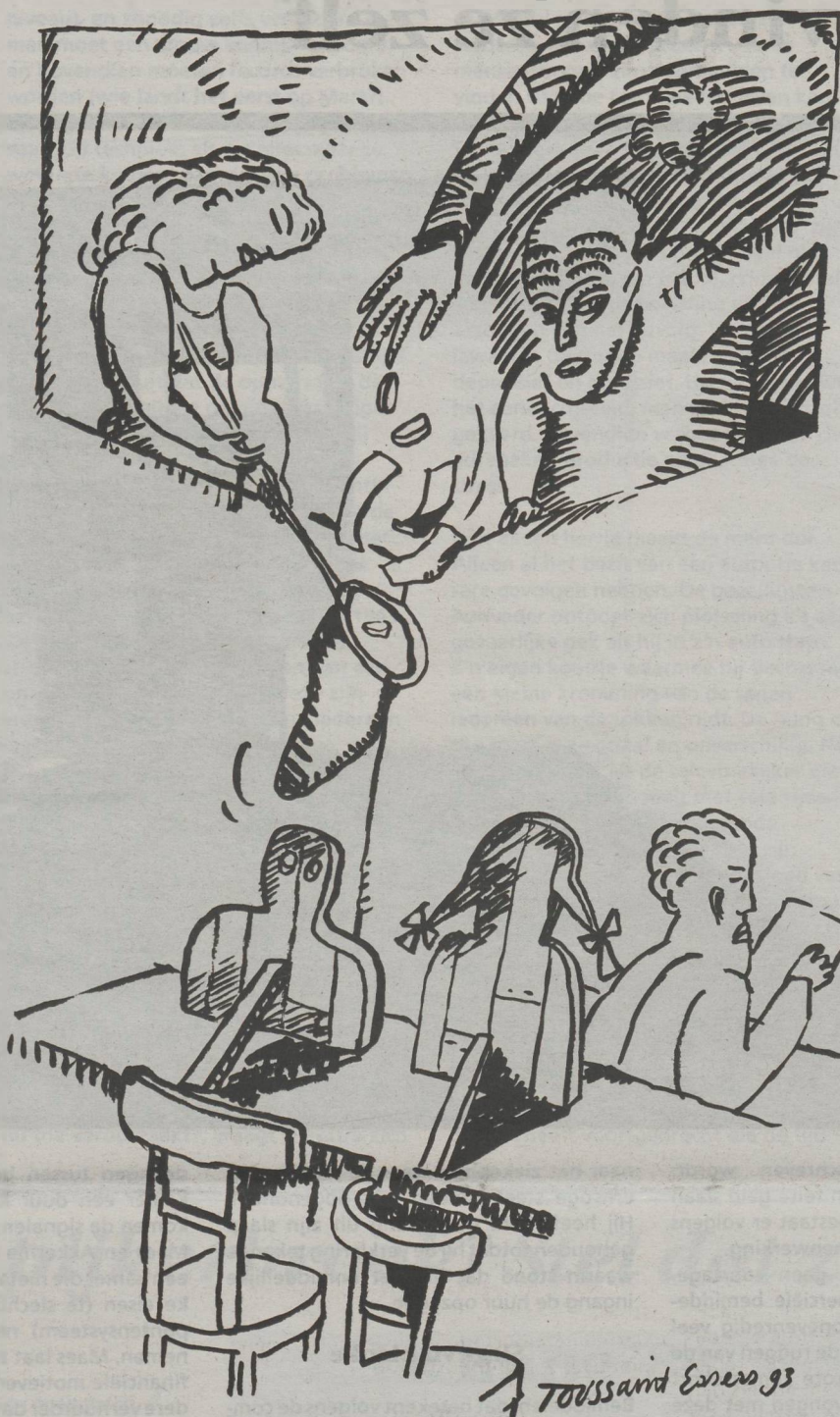
Deze zogenaamde 'stapelbeurs' geldt voor alle studenten die vóór augustus 1991 aan hun studie zijn begonnen. Voorwaarde is dan wel dat het gaat om een opleiding aan een ander "systeem van hoger onderwijs" dan waar de student zijn diploma heeft behaald. Iemand die een HBO-diploma heeft mag nog drie jaar naar de universiteit, maar geen tweede keer naar het HBO; de afgestudeerde WO'er mag nog drie jaar het HBO, maar geen tweede keer naar de universiteit. Helaas, drs. A. Schols wilde niets in dat "andere subsysteem", het HBO. Ze wilde een postdoctorale opleiding aan de RL volgen. Een zware, voltijdse opleiding die onmogelijk te combineren is met werk. Uit de nood werd de truc geboren. Als Annemarie zich in zou schrijven voor een HBO-opleiding, zou Groningen haar nog een tijdje financieren.

No show

Tot voor kort werkte de truc vrij simpel: kwestie van een aanmeldingsformulier invullen. Liefst voor een opleiding die geen aanwezigheidsregistratie kent. Elke instelling zal iedere student die over de vereiste diploma's beschikt inschrijven. Als die student vervolgens niet komt opdagen is dat zijn eigen probleem: hij zal zijn tentamens niet halen, hij zal zijn diploma nooit krijgen. Hoeveel van deze 'no-showers' op deze manier wat extra studietijd bij elkaar sprokkelden is niet bekend, maar het verschijnsel van de spookstudent was omvangrijk genoeg om als inspiratiebron te dienen voor de architecten van de tempobeurs.

De tempobeurs, of de 'studievoortgangscontrole' zoals het officieel heet, bepaalt dat alle studenten (in alle jaren) vanaf nu jaarlijks een vierde van hun studiepunten moeten halen. Lukt dat niet, dan worden de basisbeurs en de eventuele aanvullingen met terugwerkende kracht omgezet in een rentedragende lening. Aan de HBO's en universiteiten wordt in de zomer van 1994 voor het eerst om een 'zwarte lijst' gevraagd. Daarop staan alle studenten die tijdens het collegejaar 1993-1994 de norm niet hebben gehaald. Dus ook de no-showers, de 'spookstudenten' die wel staan ingeschreven maar nooit zijn komen opdagen.

Annemarie Schols kon dus niet meer volstaan met het invullen van een aanmeldingsformulier voor een HBO-opleiding. Ze zou dan weliswaar in aanmerking komen voor studiefinanciering, maar die zou ze dan na een jaar weer moeten terugbeta-

len, tegen markttrente. Dus moest er iets geregeld worden: "Ik ben naar een HBO-instelling in Maastricht gestapt met de vraag of ze me wilden inschrijven én met het verzoek mij volgend jaar niet op de zwarte lijst te zetten. Dat kon. 'Dat is goed voor jou en dat is goed voor ons', was hun antwoord."

Goed voor 'ons': instellingen in het Hoger Onderwijs worden door het rijk bekostigd op grond van hun studentenaantallen.

Lucratief

Enig speurwerk leert dat Annemarie Schols staat ingeschreven bij de RHM. Is het denkbaar dat de RHM of een andere instelling in zee gaat met no-showers? "Het is natuurlijk heel lucratief, voor beide partijen", zegt de coördinator inschrijvingen van de Rijkshogeschool Groningen. Hij acht het denkbaar dat het gebeurt, maar is zelf "nog nooit met zo'n verzoek geconfronteerd." Hij zou er ook zeker niet op in gaan. Een HBO-instelling loopt namelijk het risico betrap te worden op het onvolledig invullen van de 'zwarte lijsten.' Accountants van het ministerie van onderwijs en wetenschappen zullen steekproefsgewijs de gegevens controleren. Als er iets niet klopt, kan de hogeschool beboet worden met vijftien procent van het bedrag dat in het betreffende academisch jaar is uitgekeerd aan beurzen voor studenten van die instelling.

"Als er al wordt geknoeid met de rapportage van de studievoortgang, dan gebeurt dat op decentraal niveau", zeggen vrijwel alle directeuren, decanen en studentenadministratoren van de hogescholen. De meeste HBO-instellingen zijn onlangs gefuseerd, en het aanmelden van studenten gebeurt dan ook op het niveau van de

oude opleidingen - Pabo's, kunstacademies, HEAO's, conservatoria - die nu 'sectoren' of 'faculteiten' heten. Op centraal niveau wordt slechts dát geregistreerd wat vanuit decentraal niveau wordt gemeld. Zo zal dat ook straks met de zwarte lijsten gaan.

De bekeuring voor onvolledige zwarte lijsten zal echter worden gestuurd naar de Hogeschool, en niet naar de faculteiten. Hoe gaan de instellingen controleren of hun faculteiten/sectoren volledige informatie verschaffen?

Rijkshogeschool Groningen: "Onze eigen

accountants zullen steekproefsgewijs studentendossiers opvragen. Als de sectoren willen knoeien, dan zullen ze dus echt tentamenbriefjes moeten gaan vervalsen." Hogeschool van Amsterdam: "De verantwoordelijkheid voor het aanleveren van volledig ingevulde zwarte lijsten ligt bij de afdelingen. Wij gaan dat niet controleren."

Hogeschool Nijmegen: "De studierichtingen worden niet gecontroleerd. Wij gaan ervan uit dat klopt wat ze ons doorgeven." Rijkshogeschool Maastricht: "Iedere opleiding heeft nog zijn eigen studentenadministratie. Sommige opleidingen worstelen nog met hun studievoortgangsregistratie. Dat loopt nog niet van een leien dakje. Of de faculteiten de zwarte lijsten volledig invullen? Ik heb geen idee hoe we dat moeten controleren. Het zal er wel op neer komen dat we de lijsten verzamelen en integraal doorzenden naar Groningen", aldus M. Saive, het hoofd van de afdeling studentenzaken.

Immoreel

Een rondje op decentraal niveau langs de faculteiten van de Hogescholen van Groningen, Amsterdam, Nijmegen en Maastricht levert slechts verbazing op bij het vernemen van het verhaal van Annemarie Schols. Natuurlijk kwam het in het verleden voor dat studenten zich alleen maar inschreven om aan een studiebeurs te komen. Maar dat was niet illegaal, hoogstens een slimmigheidje, gebruik maken van de mazen in de wet. Maar een verzoek om iemand niet op een zwarte lijst te zetten? Dat is aanzetten tot fraude en verontwaardigd wijzen de 'sectorleiders', 'afdelingsmanagers' en 'faculteitsdirecteuren' deze suggestie van de hand.

Annemarie Schols volgt een voltijds opleiding aan de RL. En ze staat ingeschreven bij de RHM als voltijds student. Krijgen de faculteiten wel vaker het verzoek iemand in te schrijven én tegelijkertijd niet aan Groningen te rapporteren als 'no-showers'? "Ik heb wel van het verschijnsel gehoord, maar ik ben er zelf nog nooit mee geconfronteerd", zegt de directeur van de faculteit waar Annemarie staat ingeschreven. Wat zou hij doen als hij het verzoek kreeg? "Ik zou het afwijzen. Ik vind dit soort constructies moreel onaanvaardbaar." Kent hij het geval-Schols? "Nee." Heeft de faculteit op dit moment no-showers? "Dat kan ik me niet voorstellen. De opkomst in het eerste jaar is tot nu toe volledig." Op Annemarie Schols na. Zij heeft nog nooit een voet binnen het gebouw van deze opleiding gezet.

Wim Ortjens

Kamerbemiddelaars

(vervolg van pagina 7)

zeker dat ze bij ons klanten hebben weggehaald, via stromannen die zich bij het Kamerburo hebben ingeschreven." Maes over Braun: "Een leugenaar. Brauns klanten komen vanzelf wel als ze hun kamers een keer door hem hebben laten bemiddelen." Maes gaat verder, over Akkerma nu: "Een Bratzjeleer (Maastrichts voor knoeier, broddelaar, WO). Die heb ik zo eruit gewerkt, als ik wil. Hij huurt een kamer in een pand van mij en doet daar iets wat niet mag: zaken." Maes over Flierman, ach Flierman. De naam Roland Flierman doet een sardonische glimlach op zijn gezicht verschijnen. Lokaal Beheer zat gehuurd in een pand aan de Parallelweg, een toplocatie, zo vlak tegenover het station. Een tijdje terug heeft Maes dat pand gekocht, en... natuurlijk meteen de huur opgezegd. Nu gaat hij er zelf zitten.

En weer terug. Akkerma over Maes: "Ik

heb zijn huizen een jaar in bemiddeling gehad. Eerst heeft hij alles van mij afgekeken en toen is hij zelf begonnen." Flierman over Maes: "Hij was eerst klant van mij, met dertig kamers. Hij vond dat ik de opbrengsten uit bemiddeling maar met hem moest delen. Daar ging ik natuurlijk niet op in, en daar is hij nu nog boos over. Dat verklaart waarom hij mij zo graag een loer wil draaien."

Flierman, zuchtend: "De onderlinge vijandigheid neemt alleen maar verder toe nu de koek steeds kleiner wordt. Vijf jaar geleden was de kamerbemiddeling nog een goudmijn. Dat is al lang niet meer zo. We gaan ons dan ook wat meer op de chiquere sector richten. Appartementen en zo. Ik heb er eigenlijk wel genoeg van, van dat cowboywereldje."

Wim Ortjens

Onderzoekschool mensenrechten in gevaar als Maastricht niet meedoet

„Ik hecht zeer aan de Maastrichtse deelname, dat kan ik u wel vertellen. Het wordt een beetje belachelijk om dit voorstel in te dienen als Flinterman en Van Boven niet meedoen”. Woensdagmorgen 13 oktober. De Utrechtse hoogleraar P. Baehr, drijvende kracht achter het plan om een onderzoekschool op het terrein van de mensenrechten te creëren, leeft op als hij verneemt dat de teerling nog niet echt is geworpen. Dat het bestuur van de Maastrichtse juridische faculteit de zaak opnieuw zal heroverwegen. Misschien komt het toch nog goed, hoopt hij, en mogen zijn Limburgse collega's alsnog meedoen.

Het dikke pak papier met de titel 'Onderzoekschool Mensenrechten: een voorstel', dateert van augustus 1993 en is volgens Baehr al de twaalfde versie. In ieder geval is het een plan waarover de onderzoekers die het programma moeten dragen, het eens zijn. Namens Maastricht zijn dat de hoogleraren Theo van Boven en Kees Flinterman, en wie kijkt naar de namen die vertegenwoordigd zijn in de onderzoekschool van de beoogde subthema's begrijpt waarom hun inbreng zo vitaal wordt gevonden. Bij vijf van de zeven subthema's prijkt een van beiden in de leidende. Bovendien, zo laat ook Baehr duidelijk blijken, kun je in dit land niet om deze twee heren heen, althans niet als je iets wetenschappelijks wil doen op het vlak van de mensenrechten.

Ambities

Baehr is directeur van het SIM, het Studie- en Informatiecentrum Mensenrechten van de Utrechtse rechtenfaculteit. Het is een onderzoeks- en documentatiecentrum dat vorig jaar officieel het predikaat onderzoeksinstituut verwierf. Maar daarmee hielden de ambities niet op, integendeel. Dit moest de eerste stap zijn naar de gewenste status van door de KNAW erkende onderzoekschool.

Daarvoor echter, zo menen de Utrechtse wetenschappers en bestuurders, is wat meer nodig dan een enkel facultair instituut. Directeur M. Klein van de rechtenfaculteit: "Hier in Utrecht neemt het college van bestuur voorstellen voor facultaire onderzoekscholen niet eens in behandeling, die krijg je per kerende post terug. Men vindt ze kansloos." Dat landelijke samenwerking is geboden, daarvan is men in Utrecht vast overtuigd. Klein: "Het idee achter die onderzoekscholen is toch dat je de besten op een vakgebied bij elkaar brengt. En de KNAW wil geen parapluconstructies, die eist een samenhangend programma." De keus lag in Utrecht dus voor de hand: wilde men een onderzoekschool op het gebied van de rechtsgeleerdheid, dan moest men niet proberen om een facultair allegaartje in een programma te wringen, maar zich concentreren op een thema. Vervolgens zou men de boer op moeten om te trachten onderzoekers van elders bij de plannen te betrekken. Afgezien van minder prominente, althans minder omvangrijke groepen in Rotterdam, aan de Amsterdamse Vrije Universiteit en in Nijmegen, waren vooral twee instellingen interessant: Leiden en Maastricht. Over hun relatieve gewicht valt te twisten. Baehr, die ook in Leiden een aanstelling heeft: "Maastricht is belangrijker dan Leiden hoor; die hebben we echt nodig",

Flinterman (links) en Van Boven: hun geestdrift wordt niet gedeeld door faculteitsbestuurders (foto Nelis Tutkey)

buiten kijf stond dat ze benaderd moesten worden. Leiden, waar tot voor kort iemand als de huidige minister van buitenlandse zaken, prof. Peter Kooijmans, een belangrijk stempel op de activiteiten drukte, toonde echter weinig belangstelling. De reden daarvoor was dat de faculteit, anders dan de Utrechtse, er juist in die periode voor koos om te streven naar een brede facultaire onderzoekschool, en dan zou elk 'lek' van onderzoekers die in andere onderzoekscholen zouden participeren, een bedreiging kunnen opleveren. De beoogde school moet zich profileren op het terrein van de "internationalisering van het recht, en recht en beleid", vertelt decaan professor mr. J. Reugebrink: "Daar zit ook mensenrechtenonderzoek in. We houden dat het liefst onder onze eigen hoede."

Leids-Utrechtse strijd

De goede verstaander heeft aan een half woord genoeg: er speelt inderdaad meer mee dan de gewone facultaire politiek die verhindert dat men nu toevallig niet mee kan doen met andermans plannen. Iets wat nog het meeste lijkt op Ajax-Feyenoordachtige verhoudingen tussen de Leidse en Utrechtse juristen. Reugebrink refereert aan eerdere voorstellen van de Utrechtenaren om een 'aio-concentratie' op het terrein van de mensenrechten te beginnen. Dat was in 1988. Reugebrink: "Ze schreven toen dat het vanzelfsprekend was dat zij dat initiatief namen. Dat was niet zo'n verstandige zin." Ook de hoogleraar staats- en administratiefrecht E.A. Alkema geeft blijk van Leidse vrees voor Utrechtse usurpatie-eigingen. Hij is voorzitter van de programmaraad van het F.M. van Asbeckcentrum, een samenwerkingsverband van juridische vakgroepen die zich met mensenrechtenonderzoek bezighouden. Alkema: "Ook al zou de faculteit het wel goedkeuren, dan nog zal niet iedereen bij ons willen meedoen, denk ik. Er is de angst dat er onderzoek overgeheveld zal worden, dat Utrecht misschien tot centrum van het mensenrechtenonderzoek wordt." Alkema noemt ook nog wat praktische

bezwaren: de bureaucratie, de overlegcultuur die onafwendbaar zal ontstaan, het geld wat aan overhead besteed zal moeten worden terwijl de faculteit toch al moet bezuinigen. Kortom, in Leiden loopt men niet over van enthousiasme.

Complicaties

In Rotterdam en Maastricht liggen de zaken anders. Rotterdam steunt het plan ook officieel, dus ook op bestuurlijk niveau. Daar is er geen vuiltje aan de lucht. Hier in Maastricht zijn er wat complicaties, om het zacht uit te drukken. De betrokken onderzoekers, met name de hoogleraren Flinterman en Van Boven, hebben geestdriftig meegewerkt aan de plannen. In kringen van facultaire bestuurders wordt die geestdrift echter niet altijd gedeeld. Dat bleek in het voorjaar, toen het voorstel ver genoeg was ontwikkeld om het omhoog te tillen naar het niveau waarop de besluiten vallen: het faculteitsbestuur. In eerste instantie vertrouwden de Utrechtenaren op een goede afloop. Men werd welwillend ontvangen en aangehoord, bedenkingen leken te kunnen worden weggenomen. Ook Flinterman en Van Boven hadden nooit laten blijken dat het wel eens een moeizaam gevecht zou kunnen gaan worden. Het viel prof. Baehr c.s. dus nogal rauw op het dak toen er een maand later een brief op de mat lag met de mededeling dat Maastricht er maar vanaf zag. Dit naar aanleiding van negatieve adviezen van de wetenschapscommissie en het bestuur van het facultaire onderzoeksinstituut Metro. Het grootste bezwaar van beide instanties valt in drie woorden samen te vatten: Metro wordt uitgekleeft. Onbegrijpelijk is die angst niet, integendeel. Metro is immers tegen zeer veel hardnekkig facultair verzet in tot stand gekomen; juristen houden er niet zo van als instituten zich met hun onderzoek gaan bemoeien, en zeker niet als gezegd wordt dat dat onderzoek daarin moet worden ondergebracht. Ten minste zo moeizaam was de formulering van een programma voor Metro. Twee jaar heeft de faculteit

erover gedaan. Geen wonder dus dat het Metro-bestuur de schrik om het hart sloeg nu een groep met een grote uitstraling zowel binnen als buiten de faculteit, dreigde het schip te verlaten. En dat laatste zou onafwendbaar zijn. Het was immers onmogelijk om een en dezelfde onderzoeksgroep op te voeren als onderdeel van twee verschillende beoogde onderzoekscholen. Want ook Metro zou eens een gooi naar die status doen, had de faculteitsraad al in maart op voorstel van het bestuur besloten.

Irritaties

Er leefden bovendien wat additionele irritaties, onder meer bij de voorzitter van de wetenschapscommissie, prof. Nico Roos. Was Flinterman niet voorzitter van het Metro-bestuur? Hoe kon hij dan de ontwikkeling van een facultaire onderzoekschool steunen en haar tegelijkertijd ondermijnen? Flinterman zelf (hij heeft deze functie inmiddels neergelegd, is nog wel bestuurslid) erkent dat hij wellicht mensen wat eerder en duidelijker had kunnen informeren over de plannen met Utrecht, maar vindt niet dat hij deloyaal is geweest. Dat Metro per se een onderzoekschool zou moeten worden was lang niet zo duidelijk als het leek, zegt hij. Zelfs twee weken geleden nog, tijdens de besprekingen over deze affaire, vroeg het faculteitsbestuur zich nog af of men door moest gaan met de ontwikkeling van Metro als school. Flinterman c.s. heeft daar overigens een hard hoofd in. Dat de KNAW zo'n facultair instituut ooit zal erkennen lijkt hem hoogst onwaarschijnlijk, alleen al omdat het nauwelijks aan de eis zal kunnen voldoen een samenhangend programma te brengen. Om die reden zal het Utrechtse mensenrechtenvoorstel heel wat hogere ogen kunnen gooien, gelooft hij. Wat Metro volgens Flinterman in ieder geval wel moet worden is een goed facultair onderzoeksinstituut. Beletsel om daar-

(vervolg op pagina 10)

Mensenrechten

(vervolg van pagina 9)

in te participeren en tegelijkertijd deel uit te maken van een landelijke onderzoeksschool ziet hij niet.

Daarin vindt hij wetenschapscommissievoorzitter Roos tegenover zich. Deze vertrouwt er niet op dat de mensenrechtengroep in twee onderzoeksorganisaties tegelijk zal kunnen meedraaien zonder dat de een onder de ander lijdt. En welke dat zal zijn is voor hem geen vraag. Of Metro nu wel of niet onderzoeksschool wordt, is voor hem daarom minder relevant: als Flinterman c.s. met Utrecht mee mag doen wordt het programma uitgekleeft en zal het dus moeten worden herschreven. Hij is bang dat dat opnieuw veel tijd en moeite gaat kosten.

Andere wind

De verwarring in de faculteit is inmiddels ten top gestegen, iets wat grotendeels toegeschreven kan worden aan de onduidelijke erkenningscriteria van de KNAW. Zijn facultaire scholen werkelijk zo kansloos als velen suggereren? Heeft Flinterman gelijk door op het andere paard te wedden? Navraag bij de KNAW levert weinig op. Een beleidsmedewerker deelt mee dat de erkenningscommissie in deze kwestie "nadrukkelijk geen stelling neemt. Als er maar goede argumenten zijn om het een of het ander te doen. De minister wil wel dat men afstemt met onderzoek dat elders wordt gepleegd, maar ook facultaire scholen kunnen dat doen".

Inmiddels lijkt het erop dat deze onzekerheid nu in het voordeel van Flinterman en Van Boven gaat werken. Waar het facul-

teitsbestuur in eerste instantie de bezwaren van Metro en wetenschapscommissie overnam, is deze week plotseling een andere wind gaan waaien. De portefeuillehouder onderzoek prof. C. Schwarz is honderdachtig graden gedraaid: "Ik neig er nu toe om te zeggen dat het wel erg vervelend is om zo'n verbod uit te spreken, terwijl je met heel onduidelijke criteria moet werken. We weten niet of Metro ooit kans maakt erkend te worden, terwijl we dan ook niet bang dat anderen, bij privaatrecht bijvoorbeeld, eveneens vertrekken en er van Metro niets overblijft. Dat risico is niet zo groot."

Vanwaar de omslag? Want nieuwe argumenten zijn dit niet. Schwarz: "Ik merk in de facultaire wandelingen dat er veel verzet is tegen een verbod om aan een landelijk initiatief mee te doen. Daar luister ik naar. En ik constateer ook dat het draagvlak voor Metro niet groot is. Het is de vraag of er feitelijk zo'n bundeling van onderzoekers te bereiken valt dat je van een onderzoeksschool kunt spreken. Dat is er nog niet. In die sfeer kun je mensen niet verbieden elders mee te doen, denk ik."

Wammes Bos

'Studie psychologie moet vervolgopleiding krijgen'

De huidige vierjarige doctoraalstudie psychologie is te kort om studenten op te leiden tot zelfstandig psycholoog. Afgestudeerde psychologen zijn onvoldoende voorbereid op zelfstandige praktijkbeoefening en op wetenschappelijk onderzoek. Uitbreiding met een aantal vervolgopleidingen is daarom noodzakelijk.

Dit schrijft een commissie van het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP), de beroepsvereniging voor psychologen, in een advies over de toekomst van de studie psychologie. Het gebrek aan praktijkervaring en wetenschappelijke kennis is volgens de commissie een regelmatig terugkerende klacht van en over jonge psychologen. Ook toen de studie officieel vijf jaar duurde was de opvatting reeds dat psychologen niet meteen zelfstandig aan de slag konden. Enige jaren praktijkervaring onder deskundige supervisie werd als een noodzakelijke voorwaarde beschouwd.

Slechts voor enkele specialisaties, zoals klinische psychologie, bestaat nu een vervolgopleiding in de tweede fase waarin deze ervaring kan worden opgedaan. Zo'n tweede fase is volgens de commissie ook nodig voor kinder- en jeugdpsychologen, beroepskeuzepsychologen en docenten psychologie. Zo niet, dan "ontstaat het gevaar dat psychologen op onprofessionele wijze met psychologische problemen omgaan".

De lengte van de vervolgopleidingen varieert van anderhalf tot vier jaar. Psychologen krijgen vervolgens een aparte titel: *psycholoog NIP* of *registerpsycholoog NIP*. Alleen studenten met hoge cijfers en de juiste motivatie kunnen naar de tweede fase, aldus een toelichting NIP-medewerker R. Baneke. De capaciteit wordt afgestemd op de arbeidsmarkt. In sommige gevallen betekent dat dat nog maar zo'n tien procent van de kandidaten wordt toegelaten. Vermoedelijk zullen studenten een groot deel van de kosten zelf moeten betalen. Bij klinische psychologie gaat het nu al om 19.000 gulden. Volgens Baneke vormt dat bedrag echter geen drempel.

De eerste fase blijft in de plannen van de commissie beperkt tot een basisopleiding, waarmee een psycholoog volgens Baneke aan het werk kan als gedragswetenschapper die zich bezighoudt met beleid of management. De 'echte' psychologen komen alleen nog uit de tweede fase. "Een tweedeling in de afgestudeerden is onvermijdelijk", aldus Baneke. De commissie wil in de eerste fase drie varianten invoeren; een wetenschappelijke, een toegepaste en een algemene variant.

Het advies van de commissie komt morgen aan de orde op het lustrumsymposium van het NIP. Begin volgend jaar wil het NIP het overleg openen met de universiteiten.

HOP, Pieter Evelein

TE KOOP:

BERG EN TERBLIJT,

Nabij tennisbaan, op fraaie lokatie gelegen geschakeld, halfvrijstaand landhuis. Bouwjaar 1979. 5 slaapkamers, onder architectuur aangelegde tuin.

Vraagprijs: f. 400.000,- k.k.

Tel. 04406-41569 of 043-883274 of 043-877054

Standaard Boekhandel

Bergmans

Nieuwstraat 9
6211 CR Maastricht
Tel. 043 - 21 08 25

niet alleen
voor studieboeken!

Een goede start naar uw rijbewijs maak je bij:

Autorijschool B. Wellmann

- Lessen in VW Golf
- Volgens Fasenleerplan
- Altijd dezelfde instructeur
- f 39,- voor 60 min.

telefoon: 043 - 613798

Ook voor theorie + speedcursus

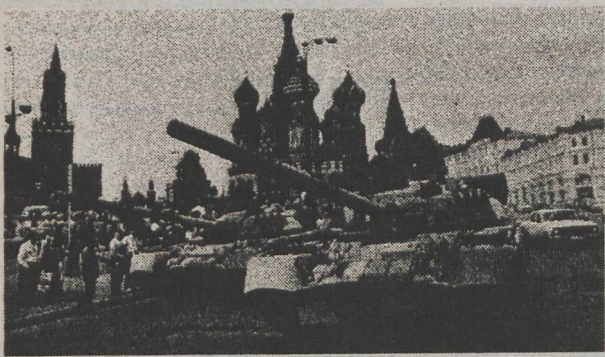
Per direkt te vervullen bij de Maatschap Cardiologie Land van Overmaaze, Heerlen/Brunssum (6 cardiologen) een vacature voor:

AGNIO CARDIOLOGIE

In principe voor 2 jaar. Zowel kandidaten met ervaring als pas of binnenkort afgestudeerden kunnen reageren.

Reacties naar: Dr. C.J.M. van den Berg, cardioloog tel. 045-766130 (of een der andere cardiologen).

Korting op vakantie met je CJP.

**Geld over
voor een
annulerings-
verzekering.**

En korting op o.a. musea theater, films, CD's, video's, tijdschriften, boeken.
Meer weten? Bel CJP 020-6224059.

BOURGOGNEKLINIEK MAASTRICHT

De Rutgershuizen zijn in Limburg in 1992 gesloten. De Bourgognekliniek heeft een deel van de taken van deze huizen overgenomen. U kunt bij ons op WERKDAGEN terecht voor de morning after pil. Verder is er wekelijks een anti-conceptie spreekuur, waarin adviezen en verstrekkingen geboden worden. Voor dit spreekuur, waarin adviezen en verstrekkingen geboden worden. Voor dit spreekuur dient een telefonisch afspraak te worden gemaakt.

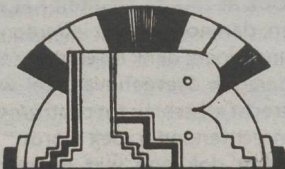
De Bourgognekliniek is op werkdagen telefonisch bereikbaar onder de nummers 043-211 399 en 254 990.

Wil je eens echt de "cucina particolare" de typisch Italiaanse keuken, proeven? Kom dan eten in "de Patio".

In oktober en november kun je op dinsdag, woensdag en donderdag van de volgende aanbieding profiteren:

- tagliatelle met kip en courgettesaus fl. 15,-
- tagliatelle met tonijn-tomatensaus fl. 15,-
- spaghetti met spek, champignons en gorgonzolasaus fl. 15,-

Tot ziens!

RISTORANTE "DE PATIO"

HOOGBRUGSTRAAT 76
6221 CS MAASTRICHT
TELEFOON 043-250014

Kopij voor het Bulletin inleveren bij onderstaande contactpersonen voor het gemelde tijdstip, in de week voorafgaand aan de publikatie. Met vragen of opmerkingen kunt daar ook terecht.

FdAW (vakgr./comm./studiever.): R. Peters, Fac.Bur., Kapoenstraat 2, tel. 883487, voor woe. 12.00 uur.

FdEW (vakgr./comm./studiever.): B.Staveaux, Fac.Bur., Tongerestraat 53, tel. 883705, voor do. 12.00 uur.

FdG (vakgr./comm./studiever.): R.le Doux, Fac.Bur., niveau 3, kamernr. 3226, UNS 50, tel. 881448, voor woe. 12.00 uur.

FdGW (vakgr./comm./studiever.): A.Bastiaens, Bur.Onderwijs, UNS 50, niveau 1, kamernr. 1.249, tel. 881455, voor ma. 12.00 uur.

FdR (vakgr./comm./studiever.): A. Kessen, Bur.Onderwijs, Zwingelput 4, tel. 883004, voor woe. 13.30 uur.

Studenten(sport)ver./studentenpastoraten: N.Plompen, Stud.zaken, Lenculenstraat 26, tel. 883354, voor do. 12.00 uur.

Instituten behorend bij een faculteit: bij bovengenoemde facultaire contactpersoon.

Uitsluitend berichten die niet onder een van bovenstaande categorieën vallen: PR & Voorlichting, Bouillonstraat 3, tel. 883081, voor vrij. 12.00 uur. Berichten over externe activiteiten worden alleen opgenomen als er plaats is.

UNIVERSITEIT ALGEMEEN

Planning J. Delors-lezingen Tindemans gewijzigd

In het kader van de Jacques Delors leerstoel zal prof. Leo Tindemans de volgende lezingen houden:

- 15 okt.: 'Het sociaal Europa';

- 24 nov.: 'De neutraliteit en het gemeenschappelijk buitenlands- en veiligheidsbeleid van de Europese gemeenschappen';

- 26 nov.: 'De Europese grondwet'.

De colleges van 15 oktober en 24 november zijn verwisseld, dat van 5 november vervalt. De lezingen worden gehouden in het Engels en vinden steeds plaats om 16.00 u., in de Collegezaal aan de Zwi.4. De colleges zijn voor alle geïnteresseerden toegankelijk.

Inauguratie mr. A.H.R.M. Denie

Op 14 oktober, om 16.00 uur, heeft mr. A.H.R.M. Denie, bijzonder hoogleraar kostprijsverhogende belastingen, zijn inaugurele rede 'De BTW-binnengrens', uitgesproken.

Promotie drs. J.L.M. Konsten

Op 15 oktober, om 14.00 uur, verdedigt drs. J.L.M. Konsten zijn proefschrift 'Dynamic musculoplasty, a new perspective for treatment of faecal incontinence'. Promotor is prof.dr. P.B. Soeters. Drs. Konsten beschrijft hoe met elektrische stimulatie door een pacemaker een nieuwe sluitspier (gracilisplastiek) langdurig kan samentrekken. In een groep van 33 incontinentie patiënten werd bij bijna twee derde van de patiënten continentie bereikt en bij ruim 1 op 10 trad verbetering op. Het onderzoek werd uitgevoerd bij de vakgroep Algemene Heelkunde van het AZM.

Promotie mw.drs. C.I.M. Dijkman-Caes

Op 15 oktober, om 16.00 uur, zal mw.drs. C.I.M. Dijkman-Caes haar proefschrift 'Panic disorder and agoraphobia in daily life' verdedigen. Promotor is prof.dr. M.W. de Vries. In dit onderzoek werd de Experience Sampling Methode (ESM) toegepast bij mensen met paniekaanvallen en/of straatvrees. De resultaten tonen aan dat de kans op het hebben van een paniekervaring verschilt van persoon tot persoon, van dag tot dag en van situatie tot situatie.

Prof.dr. H. Philipsen 25 jaar hoogleraar

Op woensdag 13 oktober is het 25-jarig hoogleraarsjubileum van prof. dr. H. Philipsen gevierd. Prof. Philipsen (58) werd 25 jaar geleden benoemd tot hoogleraar in de Methoden en technieken van het sociaal wetenschappelijk onderzoek aan de Rijksuniversiteit Leiden. In 1974 werd hij aan de RL de eerste Nederlandse hoogleraar Medische sociologie. Sinds september is hij rector.

Afscheid prof. Hofstede

Op 1 oktober heeft prof.dr.ir. G.H. Hofstede afscheid genomen van de RL in verband met het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. De afscheidsrede werd voorafgegaan door een driedaagse conferentie rond zijn wetenschappelijke werk 'Intercultural Cooperation in Europe'.

In zijn afscheidsrede 'Images of Europe' benaderde Hofstede de stagnatie in het Europese integratie-proces vanuit de cultuurverschillen die er tussen de EG-lidstaten bestaan. Naar aanleiding van onderzoeksgegevens uit Slovenië, Kroatië en Servië besprak hij de rol van nationale culturen bij etnische conflicten.

Studie-informatielijn

Ondanks publicatie van het 06-studie informatie telefoonnummer in RL brochures en landelijke onderwijsguiden komt het nog steeds voor dat telefonische informatievragen gaan zwerven door de RL.

Als u iemand aan de lijn krijgt die naar opleidingsmogelijkheden aan de RL vraagt, verwijs dan naar het gratis studie-informatie telefoonnummer 06- 022 3773 (ma t/m vr 9-12 en 14-16 uur).

Verbind buiten deze uren door met intern telefoonnummer 88 3172. Beide telefoonnummers zijn van de afdeling studie-informatie bij de dienst Studentenzaken.

Medische Informatica

Les Must de MI

De toenemende informatiebehoefte in de gezondheidszorg heeft geleid tot verandering in de informatievoorziening. Ook in de toekomst zal een verdergaande automatisering van de informatievoorziening intra-, extra- en transmuraal plaatsvinden.

Om (in de toekomst) mee te kunnen beslissen over Uw eigen informatie-behoefte en de hiertoe benodigde voorzieningen is kennis van informatievoorziening en toepassingsmogelijkheden van computers binnen de gezondheidszorg voor U als student gezondheidswetenschappen of geneeskunde, beleidsondersteuner, informatie-/etagemanager, verpleegkundige of arts, een must.

Vanaf 12 oktober a.s. zullen door de vakgroep Medische Informatica in het kader van het blok Informatievoorziening in de Gezondheidszorg presentaties en demo's georganiseerd worden met als doel het inzichtelijk maken van mogelijkheden en consequenties van geautomatiseerde informatievoorziening voor (toekomstige) gebruikers.

Gezien het belang van het onderwerp zijn alle presentaties vrij toegankelijk voor belangstellenden.

De agenda voor de maand oktober ziet er als volgt uit:

maandag 25 oktober,

tijd: 13.30 uur, plaats: Deb 1, K 0.126

Presentatie ing. F. Dupuits, medewerker vakgroep Medische Informatica, RL.

Communicatie en Standaardisatie van informatie.

tijd: 15.00 uur, plaats: Deb 1, K 0.126

Presentatie prof.dr. P.Pop: hoofd Diagnostisch en Coördinerend Centrum, AZM.

Communicatie tussen 1ste en 2de lijn; informatievoorziening voor huisartsen.

woensdag 27 oktober,

tijd: 9.00 - 12.00 uur, plaats: Instructielokaal, dienst Automatisering, AZM, Nivo 0

Presentatie, dr. H. van Piggelen en ing. M.Lindenboom: resp. hoofd en senior-projectleider afdeling Automatisering, AZM.

Het ziekenhuis informatie systeem in het AZM.

vrijdag 29 oktober,

tijd: 11.00 - 13.00 uur, plaats: K.1.108, Deb1

Presentatie/demonstratie dr. E.Gronenschild: medewerker vakgroep Medische Informatica, RL.

Beeldverwerking; analyse van X-foto's.

Voor verdere informatie kunt U terecht bij: Raymond Smeets, Vakgroep Medische Informatica, tel. 882229/2240.

ABVA/KABO

Gerard Hensen, vakbondsconsulent bij AbvaKabo is op donderdag en vrijdag bereikbaar op de **UNS 50, kamer 5.155, tel: 881250**.

In dringende gevallen kunt u ook contact opnemen met Hans Uffing, tel: 299775, Carla Fröberg-Gresnich, tel: 881812 of een lid van de Medezeggenschapscommissie van uw beheerseenheid.

CFO

De districtsbestuurder van het CFO, Huub Verbeek, houdt driewekelijks op vrijdagochtend spreekuur voor medewerkers van de RL in de vakbondskamer **UNS 50, kamer 5.155, tel. 881250**. U kunt bij hem terecht voor advies en ondersteuning in alle arbeidszaken. Sindsdien is hij te bereiken tijdens kantooruren op nummer 040- 466687.

De spreekuren voor de rest van 1993 zijn: 29 oktober, 19 november en 10 december, van 10.30 uur tot 12.00 uur.

Informatie ook bij de CFO-leden van het GO of MC verkrijgbaar.

RL-AGENDA

Promoties en inaugurele- of afscheidsredes vinden plaats in de Aula, Tongerestraat 53. Informatie: Rectoraat, 883096/883210

14-10 Promotie J.F.B.M. Fiolet, 13.00 uur

14-10 Inauguratie A.H.R.M. Denie, 16.00 uur

15-10 Lezing L. Tindemans: 'Het sociaal Europa', Zw 4 collegezaal, 16.00 uur

15-10 Promotie J.L.M. Konsten, 14.00 uur

21-10 Inauguratie R.M. Leidl, 16.00 uur

22-10 Promotie V.H.J.M. Kranen-Mastenbroek, 14.00 uur

22-10 Promotie M.C.M. Vendrik, 16.00 uur

27-10 Promotie F.R.J. Verhey, 16.00 uur

28-10 Promotie K.W.H. Wodzig, 14.00 uur

28-10 Promotie R.M.M. Kleijkers, 16.00 uur

28-10 Lezing Meesterlijk: Koop van onroerend goed, Prof. dr. G. Rijken versus Mr. J. Nijssen van Ruyters Vastgoed BV, Collegezaal Nieuwenhof, 20.00-21.30 uur

03-11 Flexibiliteit en mobiliteit in het wetenschappelijk bedrijf. Intern RL-seminar voor leidinggevenden in het wetenschappelijk bedrijf. Info en inschrijving: P&O, mw.M.Tijssens, tel. 3191

03-11 Lezing prof. dr. C.D. Kaplan, RL, "On the detoxification of polydrug abusers", 'Posjet' Vijverdal, 16.30 uur, info: Y. Stevens 043-877440

03-11 Studiedag RL-personeelsbeleid. Info: P&O L.Leunissen tst.3194 en T.Gybels tst.3181

04-11 Inauguratie M.P. Dieijen-Visser, 16.30 uur

05-11 Symposium Fiscaal Pensioenrecht, 13.30 uur Collegezaal Ts53, info: A. Lankkamp tst 883148

17-11 Lezing dr. G. Koerselman, Lucasziekenhuis A'dam, "Psychiatrie tussen Geneeskunst en Geneeskunde", 'Posjet' Vijverdal, 16.30 uur, info: Y. Stevens 043-877440

Europese gemeenschappen, Zw 4 collegezaal, 16.00 uur

17-11 Promotie P.T. van Assema, 14.00 uur

18-11 Promotie L.M.A.B. van Bortel, 14.00 uur

18-11 Promotie M.S.R. Segers, 16.00 uur

19-11 Inauguratie Prof. mr. M.G. Faure, 16.00 uur

24-11 Promotie M.C.J.G. Dormans-Linssen, 14.00 uur

24-11 Lezing L. Tindemans:

'De neutraliteit en het gemeenschappelijk buitenlands- en veiligheidsbeleid van de Europese gemeenschappen', Zw 4 collegezaal, 16.00 uur

24-11 Promotie A.L.V. van Bommel, 16.00 uur

25-11 CARIM lecture 1993, spreker Prof.dr.M.Verstraete; tevens uitreiking beste proefschrift CARIM 1991-1992, alsmede symposium

25-11 Promotie A.Dimovsky M.D., 14.00 uur

25-11 Promotie J.M. Blanco Fernandez, 16.00 uur

26-11 Lezing L. Tindemans: de Europese grondwet, Zw 4 collegezaal, 16.00 uur

P-UNIVERSEEL

Sinterklaasfeest zondag 28 november vanaf 14.00 uur in sporthal Randwyck GRATIS voor kinderen van 0-8 jr van personeelsleden en van studenten van de RL. Inschrijven uiterlijk 15 oktober bij C. Fröberg-Gresnich: formulier verkrijgbaar bij de balies.

"Leren briden" 15 x 3 uur op donderdagavonden f.85/f.100.

Vogelwacht cursus II op 7 woensdagavonden van 19.30-22.00 u

Aanvang 20 okt., excursies op 7 zondagen f.35/ f.50.

Wijnproefavond vrijdag 29 okt. 20.00 uur in het kruithuis ts53 f.15/25.

Prijzen voor 1 lid/1 introduce.

Kunstuitstapje naar Rotterdam zaterdag 11 december f. 40,-

"PHANTOM OF THE OPERA" zondag 17 april 1994 circustheater Scheveningen. Prijzen: lid f. 100, partner f.120, introduce f.140.

Sport het hele jaar door gratis voor leden (met medewerking van LV&S) opgave uitsluitend via P-U&niverseel: Badminton maandags 20.30-21.30 u., nog enkele weken woensdags van 18.30-20.00 u (eigen invulling) later eventueel donderdags van 20.30-21.30 u.

Informatie bij C. Fröberg-Gresnich tel. 1812 of G. Postma tel. 1301.

UNIVERSITEITSRAAD

Betreft: Universiteitsraad op **donderdag 28 oktober 1993**.

Op 28 oktober zal de Universiteitsraad in zijn bijeenkomst de volgende onderwerpen behandelen:

Wetenschappelijk Verslag RL 1992;

Fiscale Economie;

Numerus Fixus (WHW).

De vergadering van de Universiteitsraad vindt plaats in de UR-zaal, Oud-Gouvernement.

De vergadering begint om **19.30** uur en is openbaar!

Omstreeks 20.00 uur bestaat er gelegenheid gebruik te maken van het sprekerskwartier.

STUDENT EN ZAKEN

Centrale Studentenadministratie

Collegekaarten/bewijzen van inschrijving:

Bij verlies/diefstal van uw collegekaart/bewijs van inschrijving kunt u een nieuwe collegekaart of bewijs van inschrijving laten maken cq. afhalen: elke woensdag van 14.00 tot 16.00 u.

U dient dit uiterlijk twee dagen van te voren ('s maandags) d.m.v. een formulier aan te vragen en te betalen.

Adreswijzigingen:

Studenten dienen zo spoedig mogelijk hun adreswijziging schriftelijk door te geven aan de Centrale Studentenadministratie.

Openingstijden: ma. t/m do. 14.00u - 16.00u
en vrij. 10.00u - 12.00u

Beschikbaarstellen van adressen:

Ten behoeve van een mailing van de studentenvereniging AIESEC is de Centrale Studentenadministratie verzocht de adressen van economiestudenten te leveren.

In het kader van de Wet Persoonsregistratie kunt u hiertegen binnen een week schriftelijk bezwaar aantekenen bij: B. Niessen, interim-hoofd dienst Studentenzaken, postbus 616, 6200 MD Maastricht.

Studentendecanaat

De inloopsprekuren zijn op di. en do. van 14.00 - 16.00 u. Lenc.str. 26, K. 310B.

De telefonische spreekuren zijn alleen op ma. en di. van 13.30 - 14.00 u. tel. (043) 883354

Openingstijden secretariaat SZ:

ma. en di. en wo. 13.30-16.30 u., do. 9.00-12.00 u en 13.30-16.30 u, vrij. 9.00-12.00 u.

Studentenpsycholoog

Voor een gesprek met de studentenpsycholoog Ruud vd Berg, kun je een afspraak maken via het secretariaat Studentenzaken, Len.26, kamer 0310B, 883354.

Steunpunt Studiefinanciering

Openingstijden: ma. t/m vr. 09.00-12.00 u. en 14.00-16.00 u., tel. 06 - 3212 151, Len.26.

Infotheek voor Studie en Beroep.

Openingstijden: ma. di.& do. 13.00-17.00 u, wo. & vr. 09.00-13.00 u, bou 11, K0217, Tel. 883351 / 883518.

Integrand

Integrand is gehuisvest in de Abtstraat 4, 6211 LS Maastricht, tel 883355/ 97. Dagelijks geopend van 9.00-12.00 u. en 13.30-17.00 u. Kom je inschrijven voor werkopdrachten op academisch niveau.

Studentenvakbond NSEM

Wij zijn er voor de student! Dus heb je vragen over of problemen met studiefinanciering, onderwijszaken, milieuzaken e.d.: bel. 883142. Wij bellen terug.

R.K. studentenpastoraat Maastricht

Iedere do. om 19.30 u. en zo. om 10.30 u. is er een viering van de H.Mis, voorgedaan door pastor F.Peró. Adres: Boschstr. 97, sociëteit "In de Fortuyn".

Agenda Tafelstraat 13

Zie ook agenda Ichtus.

Tafelstraat heeft deze week herfstvacantie.

Ma. 25 okt. weer open.

DOPE

Dé Studentenbelangen Behartigingsorganisatie als het gaat om: -Bewaking van de onderwijskwaliteit, -Vragen en advies voor leden en studenten in het algemeen en -Ondersteuning voor verenigingen in universitair en gemeentelijk verband.

TINBERGEN INSTITUUT

(Nederlands onderzoeksinstituut voor de economische wetenschappen)

Het Tinbergen Instituut heeft plaats voor een assistent-in-opleiding (AIO) die zal worden aangesteld bij de Faculteit der Economische Wetenschappen van de Erasmus Universiteit Rotterdam. Het betreft een vacature bij de vakgroep Commerciële Beleidsvorming.

1. Titel van het project:

"Understanding Relationship Quality in Boundary Spanner-Customer Exchanges: An Industrial Marketing Analysis of Organizational Determinants, Individual Factors and Supervisory Behaviors".

2. Specificatie:

het doel van het project is het ontwikkelen van een schaal die de kwaliteit van een relatie tussen afnemer en aanbieder in industriële markten in kaart brengt. Er zal hierbij vooral een verband worden gelegd tussen de relatie onderhoudende activiteiten van de boundary spanners (personen die in contact staan met de klanten) en a) de manier waarop de boundary spanner de cultuur van de organisatie beleefd; b) de manier waarop de organisatiecultuur de "coping" strategieën van de boundary spanner om met stress om te gaan beïnvloedt.

3. Profiel van de AIO:

Hij/zij moet in staat zijn om a) op een zelfstandige manier te kunnen werken; b) op grondige en nauwkeurige manier de marketing- en organisatie literatuur door te kunnen nemen en daaruit vernieuwende conceptuele conclusies te trekken; c) beschikken over goede kwantitatieve vaardigheden (multivariate statistiek en wiskunde). De student is afgestudeerd in een kwantitatieve afstudeerrichting binnen de psychologie, sociologie, organisatiekunde of economie.

4. Het project wordt uitgevoerd in nauwe samenwerking met De Case Western Reserve University en de Brigham Young University (USA) en is gesponsord door het Marketing Science Institute, Boston, U.S.A.

5. Informatie bij:

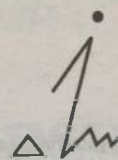
Dr. Willem Verbeke, telefoon (010) 4081308 / 4081305.

6. Salariëring:

Deze bedraagt volgens rijksregeling f 1.962,- bruto per maand in het eerste jaar tot f 3.499,- bruto per maand in het vierde jaar. Aanstelling vindt plaats voor een periode van vier jaar zonder uitzicht op een vast dienstverband.

7. Sollicitaties:

Belangstellenden (m/v) worden verzocht hun schriftelijke sollicitatie - met c.v. en cijferlijst - vóór 1 november 1993 te richten aan Dr. W. Verbeke, Vakgroep Commerciële Beleidsvorming, Faculteit der Economische Wetenschappen, Erasmus Universiteit Rotterdam, Postbus 1738, 3000 DR Rotterdam.

Institute for Human Psychopharmacology

Instituut voor Humane Psychofarmacologie

Het Instituut voor Humane Psychofarmacologie
(v/h Inst. voor Geneesmiddelen, Veiligheid en Gedrag)

is op zoek naar

GEZONDE VRIJWILLIGERS

(MANNEN EN VROUWEN VAN 21 TOT 35 JAAR)

voor deelname aan een

GENEESMIDDELENONDERZOEK

In deze studie worden de effecten van twee verschillende anti-depressiva en een placebo op de rijvaardigheid onderzocht. Beide anti-depressiva zijn in Nederland geregistreerd en worden regelmatig aan patiënten voorgeschreven.

De studie zal plaatsvinden in de periode van **eind oktober 1993 tot half mei 1994**. Van vrijwilligers wordt verwacht dat ze gedurende **3 periodes van 3 weken**, geneesmiddelen slikken. De effecten van de geneesmiddelen op de rijvaardigheid worden vervolgens getest op 4 middagen verspreid over elke periode. Vrijwilligers dienen reeds minimaal 3 jaar te beschikken over een geldig rijbewijs.

VERGOEDING voor volledige deelname: f 1750,-

Een complete informatiebrochure kunt U aanvragen bij drs H.W.J. Robbe of drs N.D. Muntjewerff van het IHP, Abtstraat 2A, Maastricht, tel: 043-883305, 883352 of 883308.

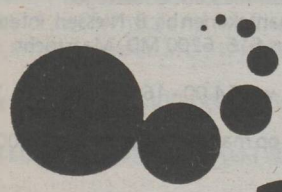
Oké, het is waar, uiteindelijk moet je het zelf doen, maar met een rijopleiding op maat van

AUTORIJSCHOOL R. ten BRINK

Op weg naar je Rijbewijs

- * - *Lessen in VW Golf*
- * - *f 40,- voor 60 minuten*

Telefoon 043-613426

academisch ziekenhuis
Maastricht

azM

Bij de afdeling Revalidatie bestaat ingaande 1 november 1993 voor de duur van 5 maanden plaatsingsmogelijkheid voor een

ASSISTENT GENEESKUNDIGE NIET IN OPLEIDING M/V

vacaturenummer 408/6

VEREISTEN:

- * een arts-diploma
- * bij voorkeur passende klinische ervaring

SALARIS:

Overeenkomstig de schaal van het academisch ziekenhuis Maastricht Z27 minimaal fl. 4.116,- bruto per maand.

INLICHTINGEN:

Kunnen worden ingewonnen bij de heer A. Bosma, beheerder Revalidatie, telefoon 043 - 877464, of bij mr. M. Rieu-Roosen, Personeelsconsulente, telefoon 043 - 875412.

SOLLICITATIES:

Schriftelijke sollicitaties dienen met vermelding van vacaturenummer 408/6, zowel op brief, als op envelop, binnen 14 dagen na het verschijnen van deze advertentie te worden gericht aan de Dienst Personeel en Organisatie, afdeling Arbeidszaken, academisch ziekenhuis Maastricht, Postbus 5800, 6202 AZ MAASTRICHT.

INTERN TOT:

18 OKTOBER 1993

Bij de afdeling Cardiopulmonale Chirurgie wordt binnenkort gestart met het onderzoeksproject "Preventie van hartfalen na een hartoperatie bij patiënten met een hoog risico, door middel van een nucleoside-transport-remmer".

In het kader van dit project zoeken wij

ONDERZOEKS-MEDEWERKER M/V

vacaturenummer 425/6

Het betreft een deeltijd-aanstelling voor 19 uur per week, voor de duur van 1 jaar, met ingang van zo spoedig mogelijk.

TAKEN:

- * het verzamelen van patiëntgegevens
- * het verrichten van literatuuronderzoek
- * het onderhouden van contacten met andere afdelingen
- * de verwerking en statische bewerking van de gegevens
- * de analyse van de rekenresultaten
- * de rapportage van het onderzoek.

VEREISTEN:

- * afgeronde opleiding gezondheidswetenschappen
- * gedegen kennis van en ervaring met o.m.:
 - DBase III+
 - SPSS pc
 - Wordperfect 5.1
- * zelfstandig kunnen functioneren
- * bereidheid tot een flexibele indeling van de werktijden
- * bij voorkeur ervaring met klinisch onderzoek.

SALARIS:

Afhankelijk van opleiding en ervaring, maximaal fl. 4.580,- bruto per maand, conform schaal A08 RRAZ.

INLICHTINGEN:

Kunnen worden ingewonnen bij Dr. J.G. Maessen, telefoon 043-877068.

SOLLICITATIES:

Schriftelijke sollicitaties dienen met vermelding van vacaturenummer 425/6, zowel op brief, als op envelop, binnen 14 dagen na het verschijnen van deze advertentie te worden gericht aan mevrouw H.A. Peeters-van der Beek, Beheerder afdeling Cardiopulmonale Chirurgie, academisch ziekenhuis Maastricht, Postbus 5800, 6202 AZ MAASTRICHT.

INTERN TOT:

18 OKTOBER 1993.

Agenda AEGEE

Elke di. 22.00 u. borrel in café Metamorfoos,
Telnr. AEGEE-MAASTRICHT 883071, ma-vr. 11.30-12.30.

Agenda Ichthus

In okt. 3 lezingen i.s.m. Tafelstr. 13 en Servatius over 'de invloed van je levensovertuiging op het werk'. Tweede lezing 18 okt. door dhr. Schutte, (politiek, GPV), 19.30 u in de Nieuwenhof.
Meer info: Gerthe (631634).

Agenda Sigma

Elke di.avond is SIGMA in café van Sloun.
21 sept. Lezing "Misleidende informatie in emissieprospectici" door Mr. Jhr. Hooft Graafland. 16.00u kamer 1.001 Ts 53.
21 sept. Indeling fondsgroepen voor **SIGMA**-leden, 19:30u kamer 0.001 Ts 53.
28 sept. Alg. Leden Vergadering **SIGMA**, 19:30u Aula Ts 53.

Agenda KOKO

do 14 okt.: Eten en studiebegeleiding infoavond voor 1e jaars CWS en geneeskunde studenten.
za 16 okt.: Dagje Antwerpen, inschrijven op de kroeg.
di 19 okt.: Eten en studiebegeleiding infoavond voor 1e-jaars GW studenten.
wo 20 okt.: Activiteit van dispuut DD.
do 21 okt.: Eten en studiebegeleiding infoavond voor 1e-jaars rechte studenten.
vr 22 okt.: 20.30 u open podium, CCV-theater.
wo 27 okt.: Smokkeltocht.

Universitair Milieuplatform (U.M.P)

Er is een werkgroep van start gegaan die zich bezig houdt met de alg. Milieu(on)vriendelijkheid van de RL: het U.M.P. Binnenkort krijgen alle studenten op de Universiteitssingel 50 een mok (uiteraard met spoelfaciliteit) met als doel het milieu te besparen door het huidige gebruik van plastic bekertjes terug te dringen. Het is de bedoeling dat deze mok ook daadwerkelijk gebruikt wordt. Het U.M.P. kan alle ideeën en hulp gebruiken. Wo. 6 okt. is om 16.00 u in de promovenduskamer TS 53 een vergadering. Voor meer info over het U.M.P. bel 259167 (Mark).

MST

Wil je meer uit je studie bedrijfseconomie halen dan theoretische kennis? Schrijf je dan nu in bij MST voor een interessante werkopdracht. Kom langs voor meer informatie op ons kantoor in de Abtstraat 4 van ma. t/m vr. van 13.30 tot 16.30. Tel: 883927

LV&S**Bridge algemeen**

Iedere do.avond wordt er gekaart in het bovenzaaltje van café Ma van Sloun, Tongersestr. 3. Aanvang (gedurende cursusperiode): 20.30 u. Er wordt gespeeld in een gezellige, niet-competatieve sfeer. Bridgeclub DLS is vooral gericht op beginners, maar ook ervaren bridgers zijn welkom. Ook mensen zonder partner kunnen altijd meespelen. Voor info: tel 881109 of 219661.

Vacatures gebruikersraad LV&S

Zowel in de geleding medewerkers als studenten zijn miv heden enkele vacatures. Info omtrent taak en doelstellingen van deze gebruikersraad kunt u opvragen bij het buro LV&S.

Vacature Bewegen Op Muziek

Buro LV&S zoekt tbv bewegen op muziek gediplomeerde docenten, die bereid zijn om in voorkomende gevallen te vervangen. Informatie over tijden en voorwaarden bij R. Verster, hoofd LV&S. Studenten, in het bezit van MOP lichamelijke opvoeding, die bereid zijn om andere les-onderdelen te vervangen, kunnen zich eveneens bij LV&S melden.

Uitslagen basketbaltoernooi

1. Inkom 1 2. Baldadig 3. De Ronnies 4. Hippo's 5. Hoela Hoep 6. Circumflex

Uitslagen Nachtvolleybaltoernooi

1. De Reddertjes 2. Fysiosmash 3. Tuk tuk 4. Poehee 5. The Unforgettable Fire 6. XLAOE 7. The Brouwersweg Surgeons 8. Black Magic 9. Fysiobassi 10. Nachtmerrie

Uitslagen Savelsbosloop

Heren: 1. F. Paas 2. N. Weerkamp 3. M. van Hoorn. Dames: 1. E. Kortekaas 2. S. Wiertsema 3. M. Leurs + M. Mensink

Agenda Dutch Mountains

Gewijzigde trainingstijden; di. 16.30 u. wielrennen. Wo. 16.30 u. ATB. Do. 09.00 u. wielrennen. Wo. 20 okt. 19.30 u. indisch eten bij Marco. Voor 18 okt. opgeven bij Jochen daarna bowlen.

Agenda Heep

Training do. van 17.00-18.30 + 18.30-20.00 u. Interne competitie ma. 21.30-23.30 u. Toernooi Tilburg; za. 30 + zo. 31 okt. ALV wo. 3 nov. Wil je meer info over de vereniging bel Annoesjka (631709)

Agenda Stennis

Inschrijfavond voor nieuwe leden: 20 okt. om 19.00 u. Kegelbaan Terminus, hoek Glacisweg-Papenweg. Sportkaart, pasfoto, geld en sportschoenen meenemen.

Agenda UROS

Ma. 18.00-19.00 u. looptraining Jekerdal. Vanaf 5 okt. op di. 17.30-18.30 u. zaaltraining (sporthal Randwijk). Do. 19.30-21.00 u. baantraining (Jekerdal) aansluitend kroegavond in Christus.

STUDIUM GENERALE**OPEN PODIUM**

vr. 22 okt., 20.30 u, Kumulus-theater, Herbenusstraat 89, toegang: f 1,-. Zowel de beginnende als de wat meer ervaren podiumkunstenaar mag hier zijn kunnen vertonen. Schrijf je dus in als je muziek maakt, theater speelt, gedichten schrijft of danst en dit voor een keer aan het publiek wilt laten zien en horen. Inschrijven vóór ma. 18. okt. bij het SG, tel. 883540 (ma. t/m do. 9.00-12.30 u.) of bij Lemke Krijgsman van studentenvereniging Koko, tel. 477392.

SPHINX-DEBATWEDSTRIJD**Eerste voorronde.**

Di. 26 okt., 20.00 u., café podium Satirycon, St. Bernardusstr. 16, toegang gratis. In de -inmiddels derde- editie van de Sphinx-debatwedstrijd worden studenten uitgedaagd hun retorisch talent te etaleren. Telkens staan twee studenten tegenover elkaar om te debatteren over stellingen over actuele kwesties. De deelnemers moeten zich zowel op het standpunt vóór als het standpunt tegen voorbereiden. Op de avond zelf wordt door loting bepaald wie de stelling verdedigt en wie opponeert. Een jury beoordeelt de retorische kwaliteiten. Er zijn prijzen te verdienen van f 250,-, f 150,-, f 100,- en f 50,-. Inschrijven vóór 18 okt. bij het Bureau SG, tel. (043) 883541 (ma. t/m do. 9.00 tot 15.30 u.).

OPEN HUIS IN DE BOVENKAMER

Over hersenen en gedrag. Dit seizoen organiseert het Studium Generale een uitgebreid lezingenprogramma over onderzoek naar het functioneren van de hersenen met aandacht voor de toepassingsmogelijkheden en de ethische en maatschappelijke aspecten daarvan.
Hersenen, hersenaandoeningen en hersenonderzoek
Do. 28 okt., 20.00 u., Collegezaal Nieuwenhof, Zwingelput 4, toegang: gratis
Lezing door: prof. dr. J. Jolles, hoogleraar neuropsychologie & psychobiologie, RL. Jolles heeft een overzicht van de wijze waarop door de eeuwen heen naar hersenen is gekeken en van de relevantie van onderzoek naar hersenfuncties in de huidige maatschappij. Verder schetst hij perspectieven voor toepassingen in de nabije en verdere toekomst en introduceert hij de volgende lezingen uit deze cyclus.

WETENSCHAPSWINKEL

Bij de Wetenschapswinkel staan de volgende onderzoeksvragen open:

- Relevantie van periodiek geneeskundig onderzoek bij schoolkinderen (FdGW/FdG)
- Voor de Vrouwenbond CNV, onderzoek naar subsidiemogelijkheden voor buitenschoolse opvang in Limburg (Economie)
- Leefsituatie allochtonen Maastricht-West (diverse studierichtingen)
- Enkele marketingonderzoeken in de non-profit sector. Rond dit thema is ook een student-assistent vacante (FdEW)
- Financieringsmogelijkheden v.e. bepaald type sociale werkplaats - gezondheidszorg/welzijn en sociale zekerheid- (GW/BB, Economie of pas afgestudeerde)
- Het verrichten van enkele ondersteunende werkzaamheden voor een 'Samenwerkingsverband Veroudering'. Niet als onderwijsverplichting (FdGW, Verplegingswetenschap.)
- T.b.v. het verder ontwikkelen van het thema 'Marketing voor non-profit organisaties' kan een student-assistent aan de slag (voorkeur Bedrijfseconomie).

De onderzoeken kunnen als onderwijsverplichting gelden: jaarwerkstuk, opstel, paper, (eind)scriptie. Begeleiding vanuit de faculteiten is toegezegd.

Meer informatie: Wetenschapswinkel, Looiersgracht 14, tel: 883120/883529.

BUREAU INTERN. SAMENWERKING**Haus der Technik**

Haus der Technik, vestiging Maastricht, organiseert de volgende seminars:

1. Totale Kwaliteitszorg en Statistische Procesbeheersing, 11 en 12 november te Hilversum.
2. Informationsoriënteerte Leittechniek, 10 november in Maastricht.
3. De Japanse uitdaging als kans benutten, 9 december in Maastricht.
4. The EG Safety Data Sheet, 23 november in Maastricht.

Voor meer informatie:

Haus der Technik, M. Creuëls-Deckers, tel. 09-49-241-963/1250.

The Europa World Year Book

Sinds kort ligt bij Bureau Internationale Samenwerking 'The Europa World Year Book' ter inzage.

In two volumes comprising over 3000 pages, this massive work analyses some 200 countries throughout the world. As well as introductory surveys of each country's recent history, politics, economic affairs, education, tourism and defence, the book includes detailed statistical analyses covering area and population, export and import, transport and the communications media. Extensive directory sections list banks, insurance companies, accredited diplomats, government departments, industrial associations, the press, publishers, trade unions, and much more.

Informatie: Ina Engelen, tel. 883211 (tussen 08.00 en 12.00 uur).

Openingstijden

Het spreekuur 'Studeren in het buitenland' voor studenten en medewerkers wordt gehouden op woensdag- en vrijdagochtend van 09.00 - 11.30 uur in de Infotheek voor Studie en Beroep van Studentenzaken, Oud-Gouvernement, Bouillonstraat 11, kamernr. 0217.

VACATURES

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van vacature- nummer op envelop en brief binnen 10 dagen te richten aan de dienst P&O. Interne vacatures gelden uitsluitend voor medewerkers van de RL.

Interne vacature 114**Vervoercoördinator**

De Rijksuniversiteit Limburg en het Academisch Ziekenhuis Maastricht hebben onlangs vervoerplannen vastgesteld. Het is bedoeling van beide instellingen het gebruik van het autovervoer te beperken en milieuvriendelijk vervoer van medewerkers en studenten te stimuleren. Hoofdelement van de vervoerplannen is de bevordering van het carpoolen van medewerkers. Voor de uitvoering van de plannen van beide instellingen wordt zo spoedig mogelijk een medewerker gezocht.

De medewerker krijgt onder meer tot taak

*het uitwerken van de vervoerplannen van de beide instellingen tot actieplannen

*het verzorgen van de communicatie over de plannen naar medewerkers

*het inventariseren van mogelijke kandidaten voor carpoolen

*het daadwerkelijk bij elkaar brengen van carpoolers

*het maken van nulmetingen en resultaatmetingen

*het opstellen van een eindrapport

*het adviseren over een opzet voor de coördinatie van het carpoolen voor de toekomst

Van kandidaten wordt verwacht:

*een gericht opleiding op HBO-niveau op het gebied van verkeerskunde of vervoerskunde

*uitstekende contactuele vaardigheden

*beheersing van tekstverwerking (Wordperfect) en een spreadsheetprogramma

*accuratesse

De aanstelling, die gefinancierd wordt door beide instellingen, vindt plaats bij de RL voor maximaal 6 maanden met een werktijdsfactor van 1,0. Salariëring geschiedt conform rijksregelingen en bedraagt maximaal f 3.566,— per maand.

Inlichtingen over de functie kunnen worden ingewonnen bij Hay Manders (P&O RL), 043-883190 of bij Roel Schonewille (P&O AZM), 043-877407.

Interne vacature 115

De Faculteit der Gezondheidswetenschappen heeft de afgelopen jaren haar internationaal gerichte activiteiten sterk uitgebreid. Zo is - in samenwerking met de Faculteit der Geneeskunde - een internationale zomerschool opgezet, is een tweetal mastersopleidingen gestart en werd een begin gemaakt met samenwerking met zusterfaculteiten in het voormalige 'oostblok'.

Het aantal uitwisselingen binnen studentuitwisselingsprogramma's (zoals ERASMUS/STIR-SWOL) groeit gestaag.

Verder speelt de Faculteit, met de FdG, een belangrijke rol in het kader van het 'Network of Community Oriented Educational Institutions for Health Sciences', waarin wereldwijd ca. 200 zusterinstellingen deelnemen. Tevens is de Faculteit mede-initiatiefnemer van ULICE ('University of Limburg International Center for Cooperation in Educational Development'). De Faculteit heeft zich tot doel gesteld haar internationale activiteiten in de komende jaren in hoog tempo uit te bouwen.

Binnen het Faculteitsbureau GW is vacant de functie van

secretaresse v/m 1.0 fte

voor 2 jaar

Taken:

U verzorgt de secretariële ondersteuning van de medewerkers die werken binnen het bureau van de Faculteit op het terrein van de internationalisering.

Naast gebruikelijke secretariaatswerkzaamheden en bureaubeheer omvat de functie veelvuldig contact met studenten, faculteitsmedewerkers en buitenlandse gasten. U zult het eerste aanspreekpunt van de FdGW zijn voor informatie over activiteiten op het terrein van internationalisering. Naast doorverwijzen, zult u in een aantal gevallen zelfstandige informatie verstrekken. Momenteel is binnen het bureau een proces aan de gang met als doel het stroomlijnen van de ondersteuning van internationale projecten. Afhankelijk van de uitkomsten van dit proces zult u specifieke projecten gaan ondersteunen.

Voorts levert u een bijdrage aan projectadministratie en aan het beheer van het documentatiebestand. In voorkomende gevallen dient u zorg te dragen voor de telefonische bereikbaarheid van het faculteitsbureau.

Functie-eisen:

U beschikt naast goede uitdrukkingsvaardigheid in de Nederlandse taal over een aantoonbare - vooral ook actieve - beheersing van de Engelse taal (de voorkeur gaat uit naar een 'native speaker'). U hebt ervaring met MS-Word en u heeft logistieke/organisatorische ervaring opgedaan in een internationaal georiënteerde werkomgeving. Daarnaast worden van u goede communicatieve vaardigheden, zelfstandigheid, daadkracht en het nodige improvisatietalent verwacht. Belangstelling voor verschillende culturen en achtergronden is zeer belangrijk.

U hebt een VWO-opleiding aangevuld met een secretaresse-opleiding danwel een vergelijkbaar niveau, verkregen door een combinatie van (MBO) opleiding en ervaring. Bij gelijke geschiktheid gaat de voorkeur uit naar een vrouw.

Salaris:

afhankelijk van ervaring en opleiding, max. f 4.019,— bruto per maand (schaal 7).

Info: Tom Kuiper, tel. 881552 tussen 10.00 en 12.00 uur.

CULTUURWETENSCHAPPEN**ONDERWIJSBALIE**

Openingstijden:

maandag: 09.30 - 10.30 uur

dinsdag en donderdag: 13.00 - 13.30 uur

woensdag en vrijdag: 11.30 - 12.15 uur

INSCHRIJVEN 3E JAARS BLOKKEN

Inschrijfformulieren voor het gehele derde jaar zijn verkrijgbaar aan de balie.

INSCHRIJVEN 1E EN 2E JAARS BLOKKEN

De studenten die een blok uit het eerste of tweede jaar moeten inhalen of overdoen, dienen zich in te schrijven voor deze blokken. De inschrijfformulieren zijn verkrijgbaar aan de Onderwijsbalie.

CWSV ORAKEL

ORAKEL is verhuisd. We zitten nu in de Abtstr 2a (dat is de straat tegenover de poort van de economische faculteit), in kamer 1.001. Dat is lastig, maar hopelijk ook tijdelijk.

De boekenverkoop vindt nu dus ook daar plaats, en wel op maandag en dinsdag, van 13.00 tot 14.00 uur.

Orakel-agenda

I.v.m. de aankomende bestuurswisseling en bijbehorende Algemene Leden-Vergadering (ALV) wordt oktober een rustige maand bij Orakel: 26 okt: voorlichtings-avond over studeren in het buitenland

30 okt: voorlichtingsdag CWS

1 nov: ALV

9 nov: Sprookjes uit "Duizend en een Nacht"

LID WORDEN?

Lid worden hebben we iets handiger gemaakt. Je kunt een accept-gird ophalen in de ORAKEL-kamer. Vul 'm in, stuur 'm op en voila: je bent lid.

GEZONDHEIDSWETENSCHAPPEN

AGORA

Op 28 oktober om 19.30 uur wordt bij de DGD een herhalingscursus reanimatie gehouden. We zoeken nog enkele actieve leden voor de prae/a-cie en het bestuur. Voor informatie voor een bestuursfunctie bel Anneke tel. 257279 of Ronald tel. 617381.

Kolleges van Piet Vroon en anderen

Tijdens GW-blok 1.2 zullen verschillende gasten spreken over psychische en sociale determinanten van gezondheid. Deze kolleges zijn bedoeld voor eerstejaars GW, maar als er voldoende plek is, zijn ook andere toehoorders welkom. Op 18 oktober (8.30 uur) spreekt Mw. Dr. M. Peters (RUU) over psychoneuro-immunologie; op 21 okt. (8.30 uur) Prof. Dr. E. Koster (RUU) over visuele waarneming; op 25 okt. (8.30 uur) Drs. R. Ponds (RL) over geheugen; op 28 okt. (11.00 uur) Prof. Drs. Piet Vroon (RUU) over intelligentie; op 1 nov. (8.30 uur) Prof. Dr. H. v.d. Molen (OU) over sociale angst; op 4 nov. (11.00 uur) Drs. G. Visser (RUG) over sociale psychologie; op 8 nov. (8.30 uur) Drs. T. Lenderink en Drs. H. Hospers (GVO) over risikoperceptie; op 11 nov (11.00 uur) Mw. Drs. S. Peters (RL) over man-vrouw verschillen en op 15 nov (9.30 uur) Prof. Dr. S. Nico Laas over sinterklaas. Alle kolleges vinden plaats in de grote collegezaal, Tongersestraat 53. Mensen die een blokboek 1.2 van dit jaar kunnen tonen hebben voorrang.

ECONOMIE

Wijziging Openingsdagen Onderwijsbalie

Op vrijdag 22 oktober a.s. is de onderwijsbalie geopend van 11.30 uur tot 13.30 uur.

De toets KWANTITATIEVE METHODEN 2.1 van 4 november

Leerstof:
- handleiding van Kwantitatieve Methoden 2.1 (1993/94), behalve section 7 van week 4,
- de in deze handleiding als leerstof aangegeven literatuur.
Toegestane hulpmiddelen:
- het aan het begin van de toets verstrekte materiaal.
- rekenapparaat.

Toets:

De toets bestaat uit 30 meerkeuzevragen met vier alternatieven, waarvan er steeds één juist is.

Score en normering:

Elke meerkeuzevraag levert 0 of 1 punt op; voor een voldoende dient u tenminste 17 punten te behalen.

De toets STATISTIEK 2.5 van 4 november

Leerstof:

Zie handleiding van Kwantitatieve Methoden 2.1 (1993/94): de aangegeven leerstof van week 5 t/m 7.

Toegestane hulpmiddelen:

- het aan het begin van de toets verstrekte materiaal.
- rekenapparaat.

Toets:

De toets bestaat uit 12 meerkeuzevragen (met vier alternatieven, waarvan er steeds één juist is) en één open opgave.

Score en normering:

Elke meerkeuzevraag levert 0 of 1 punt op en de open opgave maximaal 6 punten; voor een voldoende dient u tenminste 11 punten te behalen.

De toets BESLISKUNDE 2.6 van 4 november

Leerstof:

Handleiding van Kwantitatieve Methoden 2.1 (1993/94): de stof van week 3 en 4 minus section 7.

Toegestane hulpmiddelen:

- het aan het begin van de toets verstrekte materiaal.
- rekenapparaat.

Toets:

De toets bestaat uit 9 meerkeuzevragen en één open opgave.

Score en normering:

Elke meerkeuzevraag levert 0 of 1 punt op en de open opgave maximaal 6 punten. Voor een voldoende dient u tenminste 9 punten te behalen.

Activiteiten Agenda EFM

21-10 Blokfeest in Orcus Alfa

AIESEC-Congressen

In de 78 landen waar AIESEC gevestigd is worden jaarlijks vele congressen georganiseerd. Deze kunnen worden bezocht door studenten uit de hele wereld. Voor meer informatie over deze congressen en inschrijving kun je langskomen op de AIESEC-kamer (0086) of bellen, 883863.

Enkele congressen die binnenkort plaats zullen vinden zijn: **"International Cooperation Seminar"**: Internationalisatie en grensoverschrijdende interesses geven aanleiding tot een groeiende noodzakelijkheid van internationale samenwerking. De hoofdonderwerpen zullen zijn: - Evaluation of motives and cooperation Partners, - Intercultural working environment,

- Cooperation in practice, - Global effects and final analysis.

Het is van 7-13 november in Karlsruhe; de kosten bedragen DEM 250,-

"European cooperation: reality or utopia": Dit is een internationaal seminar dat wil laten zien hoe de samenwerking en uitwisselingen tussen de Europese landen de afgelopen jaren zijn gegroeid, en hoe de toekomst met betrekking tot deze onderwerpen er uit zal zien. Dit congres zal gehouden worden van 8-12 november in Barcelona; de kosten bedragen \$110.

Dit zijn slechts enkele voorbeelden. De complete agenda vind je op onze kamer. Maak gebruik van deze unieke mogelijkheid om internationale en praktische ervaring op te doen.

WE CAN BUILD YOUR GLOBAL VIEW!

Stichting Reductieburo Economie

Het reductieburo is elke dinsdag, woensdag en donderdag geopend van 10.30 tot 12.30 uur.

RECHTSGELEERDHEID

Attentie gebruikers van deze kolom:

Berichten voor deze kolom worden alleen nog geaccepteerd op floppy (WP 5.0 danwel 5.1).

Openingstijden Onderwijsbalie BO

Maandag t/m vrijdag van 10.15-11.15 uur en van 14.15-15.15 uur. Op maandagavond is de balie ook geopend van 20.00-21.00 uur.

Bloktoetsen blok 1

LET OP: DE INDELING VAN DE TOETSEN IS GEWIJZIGD!

04.11: Inleiding Ned. recht (jr. 1 NR) 09.00-12.00 uur Sporthal de Heeg; Overheid en privaatrecht (jr. 2 FR) + Bedrijfseconomie II (jr. 3 FR) + Europees institutioneel recht (jaar 4 FR) + keuzeblok Bouwrecht (jr. 4 NR) 09.00-12.00 uur Sporthal Daalhof; Rechtsgeschiedenis (jr. 2 NR) 13.00-16.00 uur Sporthal de Heeg.

05.11: Keuzeblokken (uitgezonderd Bouwrecht) (jr. 4 NR) 09.00-12.00 uur Sporthal Daalhof; Rechtshandhaving (jr. 2 NR) 13.00-16.00 uur Sporthal Geusselt; Arbeid (jr. 3 NR) + Openbare financiën II (jr. 4 FR) 13.00-16.00 uur Sporthal de Heeg

Adressen toetslocaties:

Sporthal Geusselt, Olympiaweg 81 te Maastricht.

Sporthal de Heeg, Roserij 500 te Maastricht.

Sporthal Daalhof, Goudenweg 190 te Maastricht.

Verkrijgbaar aan de balie:

Vanaf 06.10: onderwerp voor het proefopstel jaar 2 NR+FR. Inleverdatum structuurschets 18.10, afhalen gecorrigeerde structuurschets 01.11, inleverdatum opstel+structuurschets 12.11. Voor meer info zie infoborden bij balie Bureau Onderwijs.

Vanaf 08.10: opsteltitels jaar 3 dagopl. NR. Inleverdatum 12.11.1993.

Colleges

17.10: college Inleiding (avondopl.) 19.00 uur Collegezaal Zw4.

20.10: college Arbeid 09.00-11.00 uur Collegezaal TS53 door M. Driesen: de internationale arbeidsorganisatie

20.10: college Rechtsgeschiedenis 11.00-13.00 uur Collegezaal TS53.

20.10: college Inleiding NR 13.15-15.15 uur Collegezaal TS53 door mr. J. Pen.

20.10: **wijziging:** college Rechtshandhaving 15.45-16.45 uur van Collegezaal TS53 naar Aula TS53.

21.10: college Rechtsgeschiedenis (avondopl.) 18.30 uur pract. 1001bN.

Jessup pleitconcours 1994

Begin oktober vindt de selectie plaats voor deelname aan het internationaal-rechtelijke Jessup pleitconcours. Over dit concours is informatie verkrijgbaar bij Liesbeth Lijnzaad (tel. 883228) en het secretariaat van de vakgroep Internationaal en Europees Recht.

Kandidaten dienen over een uitstekende Engelse spreek- en schrijfvaardigheid te beschikken en een gedegen basiskennis van het internationaal recht. Belangstellenden die aan deze eisen menen te voldoen, en die in de periode oktober-januari minimaal acht weken en in de maand februari vier weken full-time ter beschikking hebben, kunnen zich aanmelden bij het secretariaat van de vakgroep. Aan de samenstelling van het pleitteam zullen selectie gesprekken voorafgaan.

Deelname aan het concours wordt, indien de schriftelijke werkstukken met een voldoende gehonoreerd zijn, aangemerkt als invulling van een vrij blok. Bij de deelname aan de Nederlandse voorronde in het Vredespaleis wordt het team begeleid door leden van de vakgroep. Het team dat de nationale voorronde wint kan worden uitgezonden naar de finale in de Verenigde Staten.

De Jessup casus voor 1994 ligt ter inzage op het secretariaat van de vakgroep Internationaal en Europees recht, en handelt over rechten van minderheden en de positie van politieke vluchtelingen.

Agenda Jurist In Bedrijf 1993-1994

1 december: SOLLICITATIEMIDDAG (OEFEN JE SOLLICITATIE-BRIEF)

februari: bedrijvendag

maart: individuele gesprekkendag

juni: opleidingsmiddag

HOUDT OOK HET JIBULLETIN IN DE GATEN!

ELSA SEMINARS & CONFERENCES

3-7.11: Elsa Amsterdam. The Dutch drug policy-Treat or threat to Europe?. Deadline: 20 oktober. Met rondleiding door rosse buurt en langs coffee shops

22-26.11: Elsa Malta (Gzira). Introduction to International Maritime Law. Deadline: 15 oktober.

1-5.12: Elsa Munchen. Art and Law in Europe. Deadline: 31 oktober.

2-6.12: Elsa Passau (Germany). Russia - Development of a new legal system. Deadline: 11 november.

Meer informatie op het mededelingsbord van ELSA en tijdens het spreekuur 13.30-14.30.

GENEESKUNDE

Mededeling Bureau Onderwijs FdG

GEVRAAGD: MENTOREN VOOR DE VOORLICHTINGSDAG GENEESKUNDE OP ZATERDAG 30 OKTOBER 1993

De medewerking van studenten aan de voorlichtingsdag is zeer belangrijk voor de kwaliteit van de voorlichting aan aankomende studenten. Gezocht enthousiaste "mentoren" uit het 1e, 2e, 3e en 4e studiejaar die op de voorlichtingsdag Geneeskunde op zaterdag 30 oktober 1993 de rol van mentor vervullen. Inschrijving is mogelijk voor een hele of halve dag. Tegenover de Onderwijsbalie FdG nivo 1 Noord zijn er intekenlijsten. Inlichtingen bij C. Schraven, BO FdG, tel. 881400.

Mededeling Bureau Internationale Betrekkingen

Wijziging spreekuurtijden Bureau Internationale Betrekkingen
Dinsdag 12.30-13.30 uur. UN50, nivo 3, kamer 3.324, tel. 881524.
Vrijdag 11.30-12.30 uur, Bureau Onderwijs UN50, nivo 1, kamer 1.150A, tel. 1842.

MFV REFLEX

Op woensdag 27 oktober organiseert M.F.V. Reflex een symposium over "Sport & Geneeskunde". Op het programma staan lezingen over de

onderwerpen: "Hoe gezond is topsport" en "Hoe word je sportarts". Verder zullen er workshops fysiotherapie, massage en chiropractie en een forum over voorste-kruisband-letsel georganiseerd worden. Als afsluiting van het symposium wordt er een film vertoond. Het geheel begint om 13.00 uur en zal plaatsvinden op P. Debeyplein 1 in het auditorium. Donderdag 4 november organiseert M.F.V. Reflex weer een **infomarkt**. Hier zullen alle commissies van Reflex zich presenteren en kunnen geïntereeserden (actief) lid worden. Deze infomarkt zal gehouden worden in de colloquiumzalen van faculteiten I (P. Debeyplein 1) van 12.00-15.00 uur. Koffie en thee staan klaar!

Activiteiten agenda MFV REFLEX

wo 27-10 Symposium "Sport & Geneeskunde"

wo 3-11 Excursie naar brandwondencentrum Beverwijk

do 4-11 Infomarkt (P. Debeyplein 1 colloquiumzalen 12.00-15.00uur)

di 9-11 Film

KOBERAAD AVOND 22/10/93 SKILLSLAB GOES EL SALVADOR

"Ontwikkelingssamenwerking tussen RL en universiteit in El Salvador" Op vrijdagavond 22 oktober zal de tweede Koberaad Avond van dit jaar plaatsvinden. Zoals gebruikelijk begint het vergadergedeelte om 20.00, waarin deze keer de stage INTERNE GENEESKUNDE centraal zal staan. Na een korte pauze, met koffie en koekjes, zal om 21.15 het thema gedeelte beginnen.

Het Koberaad zamelt alweer een tijdje bij de basisartsuitreikingen geld in t.b.v. ondersteuning van geneeskundeonderwijs in El Salvador. Omdat veel mensen de reden daarvan niet duidelijk is, wil het nu wat meer informatie hierover geven. Ch. Phaff, huisarts en werkzaam bij het Skillslab van de RL, is samen met P. Bartholomeus betrokken bij de steun die onze faculteit geeft aan de onderwijsontwikkeling in El Salvador. Hij heeft dit land ook in dat kader bezocht en zal vertellen (gecombineerd met dia's!) over zijn ervaringen daar. Daarnaast zal hij ingaan op het geneeskunde onderwijs in El Salvador. De relatie met onze eigen faculteit komt daarbij ook aan de orde.

LET OP!! Deze avond zal plaatsvinden op onze nieuwe locatie: Dienstencentrum, **VRIJTHOF 26**, tussen de Servaes en de Perroen.

VRIJDAG 19 NOVEMBER KO-FEEST IN DEN HIEMEL

Vrijdag 19 november organiseert Ko-Beraad weer het jaarlijks terugkerende Ko-feest voor jaar 4, 5 en 6 MF. Jullie zijn allen van harte welkom vanaf 22.00 uur in den Hiemel. Kaartverkoop is aan de zaal en de entreekosten bedragen FL 2,50. Dus co-schappers zet je ziekenhuiszorgen aan de kant en kom weer eens lekker swingen en bijkletsen met je jaargenoten. Ik hoop dat ik jullie daar allen zal zien.

verkeersschool
tel. 611315

Christoffel

Voor auto- en motoropleiding.
Geheel verzorgde theoriecursussen.
Door te werken met een **stappenplan**,
het houden van **proefexamens** onder leiding van
Rijks-gediplomeerde rij-instructeurs, zijn wij
dusdanig van succes verzekerd dat wij u een
EXAMENGARANTIE aanbieden.

ACADEMISCHE BOEKHANDEL
MAASTRICHT

Postbus 1611, 6201 BP Maastricht

- Economie/bedrijfskunde
- Rechten
- Informatica
- Geneeskunde
- Gezondheidswetenschappen
- Verplegingswetenschap

Bouillonstraat 12
t/o Oud-Gouvernement
(043) 883015

P. Debyeplein 1
t/o Academisch Ziekenhuis
(043) 671211

Amerikaanse bluesvirtuoos zondag in Sterzaal

De zaak Amundson

Het is niet te geloven: in Maastricht zijn dit weekeinde twee (2) popconcerten. Morgen speelt John Hiatt in de sporthal van Randwijck en zondag verzorgt Monti Amundson op uitnodiging van Basement 5 een avondje bluesrock in de Sterzaal. De twee Amerikanen hebben gemeen dat ze geen van beiden als vernieuwer staan geboekstaafd. Maar waar Hiatt nog een eigen entry heeft in Oor's Popencyclopedia, daar schittert Amundson door afwezigheid. De Nederlandse popbladen laten het eveneens afweten. 'Promotie Polydor Nederland, goedemorgen.' 'Hebben jullie een artikel over Monti Amundson dat ik kan overschrijven?' 'Nee. Waarom bedenkt u er zelf niet 's een?'

De eerste in Nederland uitgebrachte CD van Amundson heet 'The Mean Eighteen' en bevat -inderdaad- achttien bluessongs. Uit een recensie van april dit jaar: 'Hij houdt het compact, stelt zijn niet misselijke gitaartechniek in dienst van het gevoel en bewijst bovenal dat blues gewoon hetzelfde is als rock & roll.' Verderop: 'Monti zal deze zomer menig bluesfestival binnenste buiten keren.' Dat is kennelijk gelukt. Carlos Bollen van organisator Basement 5: 'We zagen Amundson deze zomer op het bluesfestival in Tegelen en daar maakte hij nogal indruk. En naar verluidt speelde hij ook al eens in café De Andere Wereld.' Helaas heeft niemand dat optreden gezien. Overigens past de gitaarvirtuoos niet echt binnen het programma van vernieuwende popmuziek dat Basement 5 gewoonlijk aanbiedt. De reden om Amundson desondanks te contracteren is minder verheven: Bollen c.s. willen -vrij vertaald- ook wel eens een volle bak. En blues garandeert nu eenmaal een omvangrijk publiek dat ook nog eens stevig drinkt. Een cliché dat met name het tweede garnituur bluesmuzikanten graag mag bevestigen. De Limburgse formatie D-Train bijvoorbeeld, behoort tot die categorie: vale spijkerpakken met een dito debuut-CD. Bij nadere inspectie levert hun plaatje echter een verrassing op. Monti Amundson blijkt op twee tracks een gastrol te vervullen. Aan Prevoo, blazer bij D-Train en een linke vinger in de Limburgse poppap, herinnert zich de opnamedag. 'Amundson kwam aanzetten zonder gitaar. Toen heeft-ie eerst aan de nieuwe Fender van onze gitarist zitten sleutelen, maar dat werd geen succes.' Vervolgens toverde ie -and een Stratocaster uit '64 tevoorschijn. Dat is, zo moet u weten, zo'n beetje de Claudia Schiffer onder de gitaren. Prevoo: Amundson is een uur lang uit z'n bol gaan.' De Limburgse saxofonist op zijn beurt deed dat al eerder, namelijk toen hij in 1991 wat plaatwerk van de Amerikaan kreeg toegestuurd. Prevoo boekte daarop

Monti Amundson komt zondag een avondje bluesrocken in de Sterzaal

een Europese tour en Amundson raakte vooral van Nederland gecharmeerd. Al die leuke kleine zaaltjes waar je avond aan avond kunt spelen, moet hij gedacht hebben. Want dat is volgens Prevoo de man in een notedop: 'Hij interesseert zich voor niets anders dan gitaarspelen en optreden.' Goed, Amundson stelt ook hitlijsten samen van favoriete eetgelegenheden - café De Andere Wereld op 3!- maar dat mag geen naam hebben. Eind vorig jaar besloot de gitarist zich te vestigen in Amsterdam, met het voornemen er nooit meer weg te gaan. Maar inmiddels is tot Amundson doorgedrongen wat iedere Nederlandse popgroep al lang weet: na anderhalf jaar heb je het hele clubcircuit gehad en is het publiek voor een tijdje verzadigd. En er is nog iets. 'Monti kan niet aarden in Amsterdam,' zegt Prevoo. 'De stad is te heavy voor hem.' Daarom zal Amundson in december toch terugkeren naar Amerika. Een telefoonnummer in de hoofdstad. 'Yes?', vraagt een accentloze damesstem. Op de achtergrond zijn wat flarden blues-

riedels hoorbaar. Kennelijk niet afkomstig van Amundson, want: 'He ain't here.' Waarop de achtergrondmuziek stopt.

Eugène Baak

Zondag 17 oktober speelt Monti Amundson in de Sterzaal te Maastricht. In het voorprogramma het Maastrichtse Oops A Gogo. Aanvang acht uur. Kaartjes 12,50 bij o.a. Music Plus. Aan avondkassa 15,-.

Agenda

donderdag 14 oktober
Lezingen 'Virtual Reality': Een tweede natuur, de illusie van werkelijkheid, Aula RL, 20.00 en 21.15
'Het is even wennen.. 2', cabaret, Lukas, Theater Kumulus, 20.30

vrijdag 15 oktober
Scapino ballet, Theater aan het Vrijthof, 20.15
'Het is even wennen.. 2', cabaret, Lukas, Theater Kumulus, 20.30

zaterdag 16 oktober
Fodor/Schumann/Brahms, LSO, Theater aan het Vrijthof, 20.15
'Het is even wennen.. 2', cabaret, Lukas, Theater Kumulus, 20.30

zondag 17 oktober
Henrickje Spoor, Eric Caspers, literair matinee, Boekhandel Arcadia, 14.30
Bartok/Liebertson, Ensemble Contraint, Conservatorium, 15.30
Stephan Poelmans, piano, 'Zelfportret van Jean Lambrechts', Theater aan het Vrijthof, 16.00
Monti Amundson, blues-rock, Berghmans, 20.30

maandag 18 oktober
Jerusalem Symphony Orchestra, Theater aan het Vrijthof, 20.15

dinsdag 19 oktober
Stars of American Ballet, Theater aan het Vrijthof, 20.15

woensdag 20 oktober
'La grand Scena Opera di New-York', travestie-satire, Theater aan het Vrijthof, 20.15
Mohammed Khaznadjit ensemble, Algerijnse muziek, St Janskerk, 20.30

Exposities

'De beele santenkraam': heiligen en heiligenverering door de eeuwen heen, een tentoonstelling aan de hand van boeken uit de oude collecties van de Universiteitsbibliotheek, t/m 23 okt ma, wo, do, vr 9-18, di 9-21, za 10-14
Joost Beerents, schilderijen, Galerie Contempo, Rechtstraat 96, 5 sept. tot 22 okt., do t/m zo 12.00-17.00
Charlotte le Fèvre, Nathalie Bertrams, Pim Piët, schilderijen, Galerie Tracé, A. Battalaan 31, 5 sept. tot 23 okt., do 14.00-18.00, vrij. en zat. 12.00-17.00
Henri Plaat, gouaches, Galerie Fab, Brusselsestraat 80, 12 sept. t/m 18 okt., do. 16.00-20.00, vr t/m zo 13.00-17.00
Jan Martens, schilderijen, Galerie Wolfs, Hoogbrugstraat 69, 26 sept. t/m 24 okt. wo en vr 14.00-18.00, do 18.00-20.00, za 10.00-17.00, zo 13.00-17.00
'Afrika Inspireert', objecten en schilderijen van Cocki Vink, Afrika Centrum Cadier en Keer, 10 t/m 31 okt., ma-vr 13.30-17.00, zo 14.00-17.00
Phillip Docken, beeldhouwwerk, **Luske,** schilderijen, Simera Signe, Bogaardenstraat 40b, 16 okt t/m 20 nov., wo-za 13.30-17.30, zo 14.00-17.00
Nat Nederland, natuurfoto's van Flip de Nooyer, Natuurhistorisch Museum, De Bosquetplein 7, 15 okt. t/m 28 nov., ma-vr 10.00-12.30, 13.30-17.00, za en zo 14.00-17.00
Ria den Breejen, olieverven, **Marc Bezano,** monotypes, Galerie Artisan, Grote Gracht 43, 16 okt. t/m 20 nov., di t/m za 13.30-17.30

Speelweek 14 t/m 20 oktober

Filmbuis Lumière, Bogaardenstraat 40b

Trois couleurs: bleu, 20.00
The long day closes, 20.30 (ma niet)
Belle de jour, 22.00 (ma niet)
Gas, food and lodging, 23.00 (alleen do, vr, za)
Henry, portrait of a serial killer, 20.15, alleen maandag, met lezing en discussie

Cinema Palace, Wyckerbrugstraat

The fugitive, dag. 17.45, 21.00, do, vr ook 14.30
Indecent proposal, dag. 17.30
Bambi, za, t/m wo 14.30
The firm, dag. 14.00, 20.15
Jurassic Park, dag. 14.15, 17.30, 20.45

Mabi, Kleine Gracht 24A

Sliver, dag. 18.30, 21.15
Jurassic Park, dag. 14.30, 18.30, 21.15
In the line of fire, dag. 14.30, 18.30, 21.15
De ongelooflijke reis, dag. 14.30
Angle, dag. 14.30, 18.30, 21.15

Cine "K", St. Bernardusstraat 13

The piano, dag. 21.00

Waarheen?

Lieverds,
In steeds groter wordende getale (getalen? getallen?) benaderen jullie mij met de zorgzame vraag of er wellicht iets met mij aan het handje is. Jullie denken dat te kunnen opmaken uit de toon en teneur van deze columnnetjes. Die zou zo slapjes zijn, zo mild, zo middle-of-the-road, zo vlees-noch-vis, zo vriendelijk. 'Waar,' vroeg een anonieme fan mij gisteren in de rij voor de kassa van de voedselvoorziening, 'Is 'ouw woede gebleven?'

Mijn woede, lezertjes en lezerinnetjes, is voor een deel omgezet in allesverscheurende liefde, en voor een ander deel in tomeloos verdriet en niet-begrijpen.

Over beide delen kan ik niet goed schrijven. Over de liefde niet omdat ze onbeschrijflijk is, mooi, teder, lief en alleen maar te bezoedelen met al die woorden die hoe dan ook te hard zijn.

Over mijn verdriet en niet-begrijpen kan ik niet schrijven omdat er dingen gebeurd zijn die voor mij in een vette mist blijven hangen en dus door mij niet geduid kunnen worden. Vrienden die geen vrienden blijken, bazen die

teveel bazen blijken, bazen die vrienden lijken, vrienden die bazen blijken, het zijn dingen die mij af en toe doen verzuchten: was ik maar een

Emmentaler kaas! (Dan reisde je nog 's wat, bezorgde veel mensen een aangenaam borrelhapje of alcoholische fondue-avond, het leven werd beter met de jaren, de gaten hoorden er gewoon bij en waren geen dingen waarop je ogenblikkelijk werd afgewezen, en langzaam, héél langzaam, flintertje voor flintertje, kwam het eind in zicht. Grootste voordeel: een kaas heeft vriend noch baas!!).

'Jamaar,' stelde een figuur die voor mij in de rij stond te balanceren met een ijs, een beker karnemelk en een banaan, 'In dergelijke gevallen kon je toch altijd nog zo lekker over sex schrijven...? Dat was ummertou een

gegarandeerde hit.'

Tja. Tja. Sex. Wat is er nog over sex te schrijven. Ik heb de dampende worsten en sappige interieurs reeds besproken. Moet ik dan het assortiment

hulpstukken dat staat uitgesteld in de etalage van de sexshop aan de Kommel aan een kritische bespreking onderwerpen? Ik weet echt niet meer of dat nog wel enige zin heeft, want A. (en ten eerste) één onzer studentes schrijft met enig succes over dit soort zaken in een lokale homo-publicatie (juicy stuff, maar persoonlijk raak ik niet bijster

opgewonden van terminologie als 'kutvulling'), en B. de tijden zijn voorbij dat je mensen nog eens lekker kunt treiteren met sappige provocaties (had vanmiddag een kúrige secretaresse

aan de lijn die een jaar geleden nog schaamrood tot vèr over haar Evenaar kreeg bij het horen van het woord 'condoom'; toen ik thans echter op haar mededeling dat de door mij gebelde

persoon gevelde was door buikgriep stelde dat het ook een serie te krachtige orgasmes kon zijn hoorde ik haar minzaam door de telefoon glimlachen).

Zo is er toch ook geen lol meer aan!! Lezerinnetjes, red mij, want zo kan ik niet verder!

Eva

Helm op en Jim kan met Mona een onvergetelijk avontuur beleven (foto Nelis Tutkey)

Jo Ritzen in cyberspace

Het is avond in cyberspace en een zachte wind doet de gordijnen van een sjieke hotelkamer wapperen. In de armen van haar atletisch gebouwde Jim ligt Mona nog even bij te komen van de beste sex die ze ooit heeft gehad. 'Oh, Jim,' zegt de bloedmooie Mona, en kijkt haar ridder diep in zijn prachtige ogen. 'Oh, Mona,' zegt Jim. 'Laten we veranderen in zeeleeuwen en een paar pinguïns gaan verscheuren.' Want Jim is een grappenmaker. Waarna Mona en Jim veranderen in zeeleeuwen en een paar pinguïns gaan verscheuren.

Na een kwartiertje is het afgelopen. In Maastricht zet een puistere eerstejaars rechtenstudent zijn helm af. Er moet gestudeerd worden, maar Mona blijft door zijn hoofd spoken. Hij stelt zich voor hoe iedereen zou kijken als hij met haar zijn stamcafé zou binnenwandelen. In een Gronings bejaardenhuis zet een oude weduwe eveneens haar helm af. De verzorgster heeft gezegd dat ze maximaal een half uur Mona mag spelen. De andere bewoners willen namelijk ook graag. De weduwe wordt gewassen en in bed gelegd en droomt over Jim.

BERICHT UIT MAASTRICHT

Dit scenario behoort momenteel nog tot de categorie verzinsels, maar een praktische toepassing is op termijn niet uitzloten. De techniek die de rechtenstudent en de weduwe zoveel plezier verschaft heet virtual reality. Daarmee kan een door de computer gemaakte schijnwereld worden betreden, waarin illusies behalve gezien en gehoord ook kunnen worden betast. Dat schreeuwt om theorievorming, een begrippenapparaat en wat er verder zoal bij een nieuwe 'werkelijkheid' komt kijken. Een eerste kennismaking biedt Studium Generale deze week met een reeks lezingen door wetenschappers.

Maar behalve wetenschappers zijn ook kunstenaars bezig met virtual reality. En vaak al veel langer. In meer dan één science fiction-strip bijvoorbeeld, houdt het plebs zich de hele dag onledig met kunstmatig dromen, zodat de held tenminste in zijn eentje tegen het onrecht ten strijde kan trekken. Op een tentoonstelling van moderne kunst in Barcelona vorig jaar mochten bezoekers plaatsnemen op een fiets. Op het immense scherm vóór de fiets waren straten te zien. In vijf minuten stevig doortrappen kon je van de Dam naar het Centraal Station geraken. Uit de bron van de virtual reality wordt echter het meest getapt in de literatuur. Op dit gebied is het de Amerikaan Bill Gibson die een splinternieuw

genre wist te creëren: de cyberpunk. In zijn herhaaldelijk onderscheiden oeuvre bevinden met chips volgepropte personages zich in cyberspace en zijn gebonden aan de wetten van de supermatrix, een theoretische wereld. Een overdosis fantasie en computerkennis 'comes in handy', zoals Gibson in een interview zei. Voer voor hackers en anderen wier belangstelling verder gaat dan Shift F7. In de praktijk bevindt virtual reality zich echter nog in een embryonaal stadium. Vluchtsimulatoren vormden de eerste aanzet. De daarvan afgeleide gokhalspelletjes fungeren steeds geraffineerder: met een scherm voor ieder oog en de handen op het stuur wordt het circuit van Zandvoort angstwekkend echt. Maar het virtuele hoogtepunt is op dit moment toch de zogeheten datahelm met dataglove. Helm op, handschoen aan en graaien maar. Interactieve en masturbatoire toepassingen als in de openingssalinea van dit verhaal zijn nog geen gemeengoed, maar in je eentje stuiteren met een virtuele handbal kan al wél.

Het einde is nog lang niet in zicht. Stel u wilt Jo Ritzen straffen. Dat moet kunnen: Ritzen wordt in uw schijnwereld ingevoerd en u krijgt de beschikking over een virtuele honkbalknuppel. Maar niet slechts op het ethische vlak houdt virtual reality de gemoederen bezig. Filosoof H. Visser, als bijzonder hoogleraar verbonden aan de RL, zei het afgelopen dinsdag als volgt. 'Voor wat betreft onze huidige waarnemingstheorieën zal de geschiedenis zich herhalen.' Ter illustratie bracht hij Antonie van Leeuwenhoek in herinnering. Sinds deze man door een lens allerlei kleine beestjes zag krioelen maken we een onderscheid tussen 'zien' en 'zien met het blote oog'. Virtual reality is ook een 'zien', maar wat voor een? De beestjes van Van Leeuwenhoek konden we weliswaar niet zien, maar ze waren er wél. Virtual reality is een werkelijkheid die we zien maar die er niet is. Kortom, materie waar nog lang over kan worden nagedacht. Niet te lang echter, want zoals de schrijver en wetenschapper Arthur C. Clarke al eens zei: 'Today's science fiction is tomorrow's science fact.'

Eugène Baak

Er volgen nog twee lezingen: vanavond om acht uur in de Aula ('Een tweede natuur, de illusie van werkelijkheid' door J. Stumpel) en morgen om dezelfde tijd in filmzaal Mega Limburg, Gelissendomein 5, Maastricht ('Virtual environments, een veelal onbegrepen bril met nieuw perspectief' door M. Wierda). Toegang gratis.